

BRIDGES COMPANY FOR USAID ARDS

ОЦІНКА ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ТА РОЗВИТКУ САМОВРЯДНОСТІ ГАЛУЗЕВИХ АСОЦІАЦІЙ І ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

липень 2017

Оцінка інституційної спроможності та розвитку самоврядності галузових асоціацій і громадських об'єднань в аграрному секторі України здійснена у рамках проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Підтримка аграрного і сільського розвитку». Думка авторів не обов'язково є офіційною точкою зору USAID чи Уряду США. Докладніше про проект USAID «Підтримка аграрного і сільського розвитку»: <https://www.facebook.com/usaaid.ards/>

ЗМІСТ

ВСТУП	1
АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПРИНЦИПІВ САМОРЕГУЛЮВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	2
ВИСНОВКИ	7
СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ГАЛУЗЕВИХ АСОЦІАЦІЙ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ	9
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	9
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ	11
ХАРАКТЕРИСТИКИ ВИРОБНИЧИХ АСОЦІАЦІЙ/ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	11
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ АСОЦІАЦІЙ ТА БАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ МАЙБУТНЬОГО РОЗВИТКУ	13
СПІВПРАЦЯ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	16
ОЦІНКИ МАСШТАБІВ ОХОПЛЕННЯ АСОЦІАЦІЯМИ ВІДПОВІДНИХ РИНКІВ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИН З ІНШИМИ АСОЦІАЦІЯМИ У СВОЇЙ ГАЛУЗІ	24
ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АСОЦІАЦІЙ	26
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВОЮ СВОЇХ ФУНКЦІЙ З РЕГУЛЮВАННЯ ГАЛУЗЕЙ/РИНКІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕЛЕГУВАННЯ ГАЛУЗЕВИМ АСОЦІАЦІЯМ	36
ДОДАТОК 1 ДО ЗВІТУ. СПИСОК І КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ГАЛУЗЕВИХ АСОЦІАЦІЙ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ	59
ДОДАТОК 2 ДО ЗВІТУ. АНКЕТА ДЛЯ ОПИТУВАННЯ АСОЦІАЦІЙ/ГО	67

ВСТУП

Зростання участі галузевих асоціацій і громадських об'єднань (далі в тексті Звіту використовується узагальнюючий термін «Асоціації») у формуванні аграрної політики та посилення їхньої ролі у саморегулюванні ринку забезпечать прозорість і справедливість у прийнятті державних рішень в аграрній сфері та ефективне і збалансоване функціонування тих чи інших галузей аграрного сектору.

З метою визначення пріоритетних напрямів підтримки галузевих асоціацій та громадських об'єднань для ширшого їхнього залучення до розробки аграрної політики та запровадження механізмів саморегулювання в аграрному секторі України Проектом USAID «Підтримка аграрного і сільського розвитку» (Проект «Агросільрозвиток») проведено дослідження стану інституційної спроможності і розвитку самоврядності галузевих асоціацій та громадських об'єднань в аграрному секторі України.

В рамках дослідження фахівцями Проекту проведено анкетування 27 найактивніших асоціацій в аграрному секторі України та глибинні інтерв'ю з 11 організаціями для з'ясування окремих аспектів функціонування асоціацій, а також визначення їхньої потенційної спроможності до виконання функцій саморегулювання у тій чи іншій сфері.

Крім того, фахівцями Агросільрозвитку здійснено аналіз чинного та перспективного законодавства щодо принципів саморегулювання і діяльності саморегулювних організацій з метою оцінки можливої підтримки Проектом ініціатив учасників аграрного ринку стосовно посилення ролі галузевих асоціацій та громадських об'єднань у регулюванні сектору.

За результатами дослідження підготовлені висновки та напрацьовані рекомендації щодо сфер, у яких неурядові організації аграрного сектору потребують першочергової технічної допомоги в посиленні їхньої інституційної спроможності, захисту прав та інтересів членів таких організацій, а також розвитку самоврядності.

Підтримка Проектом «Агросільрозвиток» професійного розвитку й організаційної спроможності асоціацій має на меті активне сприяння впровадженню принципів саморегулювання в аграрній галузі та націлена на забезпечення визначення та реалізації спеціального законодавства про саморегулювання і саморегулювні організації.

АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПРИНЦИПІВ САМОРЕГУЛЮВАННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Головний принцип саморегулювання у тій чи іншій галузі полягає у виконанні функцій регулювання ринку власне учасниками ринку, а не державою, що відбувається через запровадження механізмів функціонування саморегулювних організацій.

Згідно зі світовою та вітчизняною практикою, саморегулювання на певному ринку може відбуватися двома основними шляхами:

- 1) Шляхом встановлення організаціями учасників ринку добровільних власних правил і стандартів для отримання конкурентних переваг на ринку. Ці правила та стандарти можуть стосуватися додаткових вимог поведінки на ринку для його учасників, посиленних вимог до якості продукції, системи контролю тощо. Вони, як правило, вищі за ті, що запроваджені державою, або встановлюють зовсім нові вимоги до членів організацій для кращого позиціонування на ринку. Належність учасника ринку до такої авторитетної організації покращує до нього довіру з боку клієнтів та інших учасників ринку.
- 2) Шляхом передачі добре організованим недержавним неприбутковим організаціям, які об'єднують учасників ринку, окремих повноважень відповідних органів державної влади з метою ефективнішого регулювання галузі чи підгалузі. Саме організації із такими повноваженнями найчастіше розуміються як саморегулювні в Україні з огляду на положення чинного законодавства.

На сьогодні в Україні відсутня законодавчо закріплена єдина концепція розвитку саморегулювання та саморегулювних організацій. Засади саморегулювання визначені у спеціальних законах, які впроваджені з урахуванням специфіки певної галузі чи виду діяльності.

Саморегулювні організації в Україні діють як добровільні громадські об'єднання або асоціації, створені на засадах професійної належності до однієї професії чи виду діяльності. Надання громадському об'єднанню статусу саморегулювної організації відбувається на підставі рішення уповноваженого органу державної влади у тій чи іншій сфері.

Існуюча законодавча база визначає умови функціонування саморегулювних організацій лише в декількох галузях. Зокрема, це стосується діяльності на фондовому ринку, ринку страхування, регулювання діяльності недержавних пенсійних фондів, у сфері архітектурної діяльності та оціночної діяльності.

Щодо виключно сільського господарства та управління землями, можливість запровадження саморегулювних організацій передбачена лише у трьох спеціальних законах. Ці закони регулюють діяльність оптових ринків сільськогосподарської продукції, сільськогосподарської дорадчої діяльності та сфери землеустрою.

Так, у Законі України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції» визначено, що саморегулювна організація оптового ринку сільськогосподарської продукції – це асоціація оптових ринків сільськогосподарської продукції, що набула

статусу саморегульованої організації в порядку, визначеному цим Законом. Асоціація оптових ринків сільськогосподарської продукції може набути статусу саморегульованої організації оптового ринку сільськогосподарської продукції за умови, якщо її членами є не менше 50 відсотків оптових ринків сільськогосподарської продукції, які набули такого статусу відповідно до цього Закону.

Щодо виконання саморегульованих функцій, то саморегульована організація оптового ринку сільськогосподарської продукції бере участь у розробленні проектів нормативно-правових актів, які стосуються діяльності оптових ринків сільськогосподарської продукції; розробленні державних цільових та інших програм підтримки та розвитку оптових ринків сільськогосподарської продукції; створенні та забезпеченні функціонування системи інформаційного забезпечення діяльності оптових ринків сільськогосподарської продукції; організаційному та методичному забезпеченні підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації працівників оптових ринків сільськогосподарської продукції у навчальних закладах, установах і організаціях, на підприємствах, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну аграрну політику.

Відповідно до Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» громадське регулювання дорадчої діяльності здійснюється всеукраїнською громадською професійною організацією, яка об'єднує суб'єктів дорадчої діяльності. Саморегульована організація може брати участь у розробленні державних цільових програм сільськогосподарської дорадчої діяльності; вести реєстри дорадників, дорадчих служб; здійснювати методичне забезпечення суб'єктів дорадчої діяльності, розробляти і впроваджувати правила їх поведінки; брати участь у професійній підготовці суб'єктів дорадчої діяльності.

У Законі України «Про землеустрій» визначено, що саморегульованими організаціями у сфері землеустрою є громадські організації, які об'єднують фізичних осіб, визнаних сертифікованими інженерами-землевпорядниками у порядку, встановленому цим Законом, отримали свій статус відповідно до вимог цього Закону та здійснюють повноваження з громадського регулювання землеустрою. Саморегульовані організації у сфері землеустрою є юридичними особами, які діють на засадах самоврядування і діяльність яких не має на меті отримання прибутку. Саморегульовані організації у сфері землеустрою здійснюють такі повноваження з громадського регулювання землеустрою:

- визначення правил і стандартів підприємницької та професійної діяльності, обов'язкових для виконання всіма членами таких організацій, а також передбачення механізму відшкодування збитків, завданих споживачам внаслідок надання членами саморегульованої організації товарів, виконання робіт (послуг) неналежної якості;
- контроль за виконанням положень нормативно-технічних документів, державних стандартів, норм і правил у сфері землеустрою, забезпеченням належної якості документації із землеустрою, яка складається сертифікованими інженерами-землевпорядниками – її членами;
- участь у розробленні нормативно-правових актів з проведення землеустрою;
- участь у професійній підготовці та сертифікації інженерів-землевпорядників;

- участь у складі відповідної Кваліфікаційної комісії;
- захист своїх членів у питаннях судового та досудового вирішення спорів, пов'язаних із проведенням землеустрою, відповідно до закону;
- сприяння розвитку конкуренції у сфері землеустрою;
- підвищення професійного рівня членів саморегульвної організації шляхом внутрішньої сертифікації за процедурою, встановленою саморегульвною організацією;
- сприяння розвитку інформаційних технологій у сфері землеустрою, широкому інформуванню суспільства про особливості організації раціонального використання та охорони земель, формування сталого землекористування;
- встановлення вимог щодо сумлінного виконання своїми членами робіт із землеустрою, забезпечення виконання ними вимог цього Закону, нормативно-технічних документів у сфері землеустрою.

Отже, у галузі сільського господарства законодавчо запроваджені лише початкові кроки щодо принципів саморегулювання і засад діяльності саморегульвних організацій. На жаль, поки що відсутнє законодавство, яке передбачало б запровадження саморегулювання у тій чи іншій підгалузі власне сільськогосподарського виробництва (рослинництво або тваринництво).

У наведених вище нормативно-правових актах положення, які стосуються саморегулювання, здебільшого, стосуються визначення понять саморегульвних організацій, окремих вимог до організацій, їхніх можливих функцій різного рівня деталізації та в окремих випадках порядку набуття статусу саморегульвних організацій.

Щодо функцій та повноважень саморегульвних організацій, діюче законодавство надає можливість організаціям виконувати як завдання для підвищення рівня професійної діяльності їхніх членів, так і здійснювати окремі повноваження органів державної влади.

Окремо слід відзначити про функції/повноваження долучатися до розробки нормативно-правових актів, участі в інших заходах органів влади, які стосуються функціонування того чи іншого ринку або підгалузі. Подібні функції вже виконуються окремими галузевими асоціаціями чи громадськими організаціями без законодавчого закріплення статусу саморегульвних організацій. Такі організації вже де-факто виконують окремі функції державного регулювання, хоча формально такі функції закріплені за центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику. Для прикладу, фактична участь асоціації «Укрцукор» у формуванні обсягів виробництва цукру квоти «А» і квоти «Б» або діяльність Фумігаційної асоціації України в частині атестації та навчання поводження з фумігантами.

До того ж, окремі механізми саморегулювання визначені Законом України «Про громадські об'єднання», відповідно до якого у разі набуття об'єднаннями статусу юридичної особи їм надається право брати участь у здійсненні державної регуляторної політики; брати участь у роботі консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, що утворюються органами державної влади для проведення

консультацій з громадськими об'єднаннями та підготовки рекомендацій з питань, що стосуються сфери їхньої діяльності; виконувати державне замовлення.

Слід відзначити, що переважна більшість таких організацій створена відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання». Хоча окремі асоціації функціонують відповідно до положень статті 120 Господарського кодексу України, яка визначає асоціацію як договірне об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності підприємств, що об'єдналися, шляхом централізації однієї або кількох виробничих та управлінських функцій, розвитку спеціалізації і кооперації виробництва, організації спільних виробництв на основі об'єднання учасниками фінансових та матеріальних ресурсів для задоволення переважно господарських потреб учасників асоціації.

Отже, фактична участь галузевих асоціацій та громадських організацій у виконанні функцій регулювання того чи іншого ринку виходить за рамки дії вже прийнятих нормативно-правових актів, що передбачають можливість саморегулювання.

Що стосується законодавчих ініціатив із запровадження принципів саморегулювання в Україні, то за період з 2009 по 2012 рік у Верховній Раді було зареєстровано п'ять законопроектів, які мали на меті визначення єдиних правил щодо становлення інституту саморегулювання для всієї економіки.

Однак, факт неприйняття жодної із цих законодавчих ініціатив підтверджує складність запровадження єдиних для всіх галузей економіки правил і підходів до саморегулювання.

Разом з тим ідея законодавчого врегулювання функціонування саморегулювних організацій, зокрема в аграрній галузі, завжди підтримувалася низкою учасників ринків.

Також єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки передбачає заходи для розвитку саморегулювання в аграрній сфері¹.

У 2015 році за підтримки Проекту USAID «АгроІнвест» фахівцями Аналітичної Платформи АПК та за участі низки галузевих асоціацій був напрацьований законопроект «Про основи саморегулювання в аграрному секторі економіки України». Проект закону є рамковим документом для аграрного сектору. Документ надає визначення понять «саморегулювання» та «саморегулювна організація» в аграрній сфері. Відповідно до законопроекту, за сферою діяльності саморегулювні організації поділяються на галузеві – об'єднані за належністю до певної галузі (виду економічної діяльності); та професійні – об'єднані за належністю до певного виду професійної діяльності. Добровільність участі у саморегулювній організації є одним із принципів, на чому базується організація. Документ містить перелік повноважень, які мають право здійснювати саморегулювні організації, та

¹ <http://minagro.gov.ua/node/16025#principles>

передбачає єдиний порядок отримання статусу саморегульованої організації в аграрній галузі.

Важливо відзначити, що законопроектом передбачені зміни до низки діючих законів, що регулюють ту чи іншу підгалузь аграрної сфери, з метою включення до них положень про саморегулювання і саморегульовані організації. Зокрема, це стосується цукрової та молочної галузей, сфери виробництва і реалізації зерна, племінної справи у тваринництві, галузі насіння і садивного матеріалу, сфери захисту рослин. На сьогодні відсутні помітні спроби з боку тих чи інших галузевих асоціацій сприяти просуванню цієї законодавчої ініціативи або проводити його додаткове обговорення та вдосконалення.

Міністерство аграрної політики і продовольства України оприлюднило власний законопроект у 2015 році, що базується на документі Аналітичної Платформи². Однією із відмінностей законопроекту є те, що документ доповнений визначенням репрезентативної (єдиної для тієї чи іншої підгалузі) саморегульованої організації, що відповідає критерію найбільшого представництва за кількістю членів (учасників) або обсягом виробленої продукції у відповідній сфері діяльності. Документ Мінагрополітики не був підтриманий Міністерством економічного розвитку і торгівлі України через власну концепцію запровадження єдиного та рамкового для всіх галузей економіки закону про саморегульовані організації.

Саме концепцію запровадження єдиних умов розвитку саморегулювання для всієї економіки було підтримано експертною групою з розробки відповідного законопроекту за підтримки Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, Європейського банку реконструкції та розвитку, Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН. Концепція базового закону про саморегульовані організації, що була підготовлена та презентована експертному середовищу у 2016 році, передбачає законодавче запровадження звичайних та репрезентативних саморегульованих організацій (тобто таких, що можуть репрезентувати галузь з урахуванням інтересів усіх або значної більшості учасників ринку). Також концепція передбачає трансформацію в подальшому репрезентативних саморегульованих організацій та професійних об'єднань в елемент регуляторної сфери із передачею державою таким структурам більшості регуляторних повноважень у галузі відповідно до спеціальних законів³.

У зв'язку з існуванням різних підходів щодо розвитку законодавства про саморегулювання і саморегульовані організації, слід звернути увагу на позицію фахівців Центру комерційного права. На їхню думку, жодного додаткового чи спеціального регулювання для розвитку саморегульованих організацій, що функціонують на принципі добровільності членства, не потрібно, оскільки для цього достатньо діючого Закону України «Про громадські об'єднання». Як зазначають спеціалісти Центру, здатність представників професії створювати такі

² Проект закону України «Про основи саморегулювання в аграрному секторі України» <http://minagro.gov.ua/node/17634>

³ <http://blog.liga.net/user/azablotskiy/article/22646.aspx>

об'єднання та рівень їх авторитетності може бути показником готовності професійної спільноти прийняти на себе делеговані державою управлінські повноваження⁴. Також, на думку експертів Центру комерційного права не вбачається доцільним прийняття загального рамкового закону про саморегулівні організації найвищого рівня (організації професійного самоврядування) із обов'язковим членством, які є єдиними для кожної професії на території країни. Фахівцям видається перспективним прийняття окремого закону про кожну саморегулівну організацію такого рівня або включення окремого розділу до кожного закону, що регулює ту чи іншу професію.

З огляду на зазначене, вкрай важливим для аграрного сектору залишається активізація професійного обговорення механізмів та принципів запровадження саморегулювання тими галузевими асоціаціями та громадськими об'єднаннями, які найбільше зацікавлені у реалізації такого підходу або ж вже фактично виконують окремі функції на умовах саморегулювання. Подальший розвиток законодавства щодо саморегулівних організацій вбачається як шляхом включення відповідних положень до спеціальних законів, так і прийняттям окремого рамкового закону про основи саморегулювання та саморегулівні організації в Україні.

ВИСНОВКИ

1. В Україні досі відсутня законодавчо закріплена єдина концепція розвитку саморегулювання, визначення саморегулювання і саморегулівних організацій, та засад діяльності саморегулівних організацій. У науковій літературі, у чинному законодавстві та розроблених законодавчих ініціативах вживаються поняття: «саморегулівні організації», «репрезентативні саморегулівні організації», «організації професійного самоврядування».
2. У галузі сільського господарства законодавчо запроваджені лише початкові кроки щодо розвитку саморегулювання. Поки що відсутнє законодавство, яке передбачало б запровадження саморегулювання у тій чи іншій підгалузі в рослинництві чи тваринництві.
3. Загальноприйнятою практикою законодавчого врегулювання діяльності саморегулівних організацій став наступний підхід: спеціальні закони, що регулюють ту чи іншу підгалузь або сектор економіки, містять положення щодо можливості запровадження саморегулівних організацій, а відповідними підзаконними актами деталізуються порядок набуття статусу саморегулівної організації, її функції, вимоги до організації тощо.
4. Проаналізовані нормативно-правові акти передбачають добровільність участі у саморегулівних організаціях, а в окремих випадках встановлюються

⁴ http://commerciallaw.com.ua/attachments/article/519/Visnyk-2015-48_06_web.pdf, стор. 24

вимоги щодо мінімального рівня членства в організаціях для набуття статусу саморегулівних.

5. Чинний Закон України «Про громадські об'єднання» надає можливість громадським організаціям виконувати окремі функції саморегулювання. До того ж, як свідчить практика, функціонують галузеві асоціації та громадські організації, які без статусу саморегулівних організацій де-факто виконують окремі функції саморегулювання, хоча формально такі функції закріплені за відповідними органами державної влади.
6. У частині саморегулювання в аграрній сфері використовувався підхід запровадження окремого рамкового закону для аграрної галузі з одночасним внесенням змін до низки законів, що регулюють підгалузі сільського господарства, з метою включення до них відповідних положень щодо принципів саморегулювання. Недостатня активність громадськості із доопрацювання та просування відповідних законопроектів не дала змоги розширити коло застосування механізмів саморегулювання в аграрній сфері.

Виглядає доцільним зосередити увагу на підтримці найактивніших галузевих асоціацій в аграрній сфері, які вже на практиці виконують певні функції на засадах саморегулювання, для тестування можливості більш широкого впровадження саморегулювання в аграрному секторі у майбутньому, та сприяння подальшому професійному й експертному обговоренню вже розроблених законопроектів для їх уніфікації, та вироблення єдиної законодавчої ініціативи щодо засад діяльності саморегулівних організацій в Україні.

СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ГАЛУЗЕВИХ АСОЦІАЦІЙ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета соціологічного дослідження - отримати достовірну якісну та кількісну інформацію щодо поточної ситуації, потреб та розвитку саморегулювання у галузевих асоціацій і громадських об'єднань (далі в тексті Звіту використовується узагальнюючий термін «Асоціації») аграрного сектору економіки України.

Основними завданнями дослідження було отримання інформації щодо:

- кількості членів асоціацій;
- наявності регіональних підрозділів;
- наявності окремих функціональних підрозділів;
- пріоритетних напрямів поточної діяльності асоціацій;
- бачення керівниками/експертами перспективних напрямів діяльності їх організацій;
- активності та форм співпраці асоціацій з органами державної влади;
- основних результатів діяльності організацій в аграрному секторі;
- ступеню представлення інтересів учасників ринку/сектору;
- кількості асоціацій на окремих аграрних ринках/сферах діяльності, впливовості окремих організацій, готовності координувати свої дії та співпрацювати у сфері саморегулювання ринків;
- оцінок ефективності діяльності асоціацій в аграрному секторі та виявлення чинників, що негативно впливають;
- повноти виконання членами організацій своїх зобов'язань перед асоціаціями;
- оцінки асоціаціями ефективності державного регулювання окремих галузей/сфер діяльності;
- оцінки готовності виконання повноважень з регулювання відповідних галузей/сфер діяльності;
- оцінки потреб у навчанні за різною тематикою та інших видах технічної допомоги.

Метод дослідження: соціологічне опитування (анкетування).

Генеральна сукупність дослідження. Анкети розсилалися на електронні адреси асоціацій, перелік яких наведений в Додатку до цього Звіту. Кількість надісланих анкет – 90, з них 82 анкети були направлені в організації, які подавалися на конкурсній основі на участь у Громадській раді при Мінагрополітики. Враховуючи, що за даними дослідження професійних громадських організацій в аграрному секторі економіки України, проведеному у 2011 році на замовлення проекту USAID

«АгроІнвест»⁵, із загального числа асоціацій (чисельністю понад 100 організацій) активно і результативно працюють близько 70, дослідження було спрямоване на максимальне охоплення генеральної сукупності.

Формування вибіркової сукупності. Після розсилання анкет та роботи у телефонному режимі з потенційними респондентами було отримано 27 заповнених анкет від керівників асоціацій в аграрному секторі. Ці організації сформували вибірку сукупності дослідження. Гіпотеза, що саме ці організації є найбільш зацікавленими у впровадженні самоврядування в аграрному секторі, була підтверджена в ході аналізу їх відповідей на запитання анкети, які стосувалися питань саморегулювання сектора.

Організації, що увійшли у вибірку, умовно поділено на 5 типів (за сферою діяльності її членів):

1. Вертикальні (продуктові) галузеві асоціації – 8 організацій.
2. Горизонтальні сільськогосподарські (за видом діяльності) асоціації – 5 організацій.
3. Професійні об'єднання у сфері послуг та ресурсного забезпечення сільського господарства – 7 організацій.
4. Громадські об'єднання, спрямовані на розвиток села і аграрної науки – 5 організацій.
5. Професійні об'єднання у переробних галузях – 2 організації.

У таблиці 1 наведено склад вибіркової сукупності дослідження.

Таблиця 1

СКЛАД ВИБІРКОВОЇ СУКУПНОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ		
№ П/П	ТИП І НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	РІК СТВОРЕННЯ
<i>Вертикальні (продуктові) галузеві асоціації</i>		
1	Українська зернова асоціація	1997
2	Громадська спілка «Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України»	2013
3	Асоціація «Свинарі України»	2011
4	Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація грибовиробників» (Укргрибпром)	2015
5	Українська асоціація виробників картоплі	2010
6	Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	2015
7	Асоціація виробників молока	2009
8	Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої»	2003

⁵ Законодавча та інституційна бази професійних громадських організацій в аграрному секторі економіки України: експрес-оцінка. USAID | УКРАЇНА – ПРОЕКТ АГРОІНВЕСТ.- Тетяна Лужанська.- 30 червня 2011р.

<i>Горизонтальні сільськогосподарські (за видом діяльності) асоціації</i>		
9	Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	2002
10	«Асоціація фермерів та приватних землевласників України»	1991
11	Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	2008
12	Федерація органічного руху України	2005
13	Громадська організація «Запорізька сільськогосподарська палата»	2017 (з 2010р. - Аграрна палата України)
<i>Професійні об'єднання у сфері послуг та ресурсного забезпечення сільського господарства</i>		
14	Українська голштинська асоціація	2012
15	Насіннева асоціація України	2010
16	ВГО «Фумігаційна асоціація»	2004
17	Громадська організація «Українська ПестКонтроль асоціація»	2014
18	Фітосанітарна асоціація України	2016
19	Громадська спілка «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	2013
20	Всеукраїнська асоціація кредитних спілок	2003
<i>Громадські об'єднання, спрямовані на розвиток села і аграрної науки</i>		
21	Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»	2009
22	Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»	2016
23	ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	1996
24	ГО «Центр розвитку села»	2015
25	Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників	1999
<i>Професійні об'єднання у переробних галузях</i>		
26	Громадська спілка «Борошномери України»	2014

Особливості методології. Не зважаючи на те, що вибіркова сукупність дослідження склала 30% від генеральної сукупності, її чисельність (27 анкет) замала для обґрунтування будь-яких кількісних характеристик генеральної сукупності (розповсюдження результатів розподілу відповідей респондентів на запитання анкети на всю генеральну сукупність). Проте такий розмір вибірки дозволяє обґрунтувати висновки щодо загальних якісних характеристик генеральної сукупності та специфічних ознак її одиниць, які увійшли у вибірку сукупність.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

ХАРАКТЕРИСТИКИ ВИРОБНИЧИХ АСОЦІАЦІЙ/ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

На запитання анкети відповідали переважно керівники організацій (голови правління, виконавчі директори, генеральні директори, президенти) – 21 анкета. Шість анкет заповнили управлінці нижчого рангу та експерти – заступники

директора, віце-президенти, керівник проекту, радник з юридичних питань, експерт.

Асоціації були створені між 1991 та 2017 роком, тобто вибірка відображає весь період з набуття Україною незалежності (див. табл.1).

За кількістю членів найбільшою є «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» – 32 000 членів, найменшою – Українська голштинська асоціація – 5 членів.

Регіональна структура. 17 з 27 асоціацій не мають регіональних підрозділів (рис.1). Решта 10 асоціацій мають від 5 обласних та/або районних представництв. Найбільш розгалуженою є регіональна мережа «Асоціації фермерів та приватних землевласників України», яка має свої підрозділи в усіх областях та районах України. Підрозділи або представництва в усіх областях України мають «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад», «Українська аграрна конфедерація», Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників, Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України. «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні» має свої осередки у 22 областях України. Наразі в асоціаціях здійснюються кроки щодо приведення регіональної структури до вимог законодавства. Регіональним осередкам надаватиметься статус відокремленого підрозділу зі статусом або без статусу юридичної особи. Готуються відповідні зміни щодо внесення належних відомостей до державного реєстру. Слід відзначити, що асоціації, які мають розгалужену регіональну мережу, були створені у період між 1991 («Асоціація фермерів та приватних землевласників України») та 2009 роками («Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»).

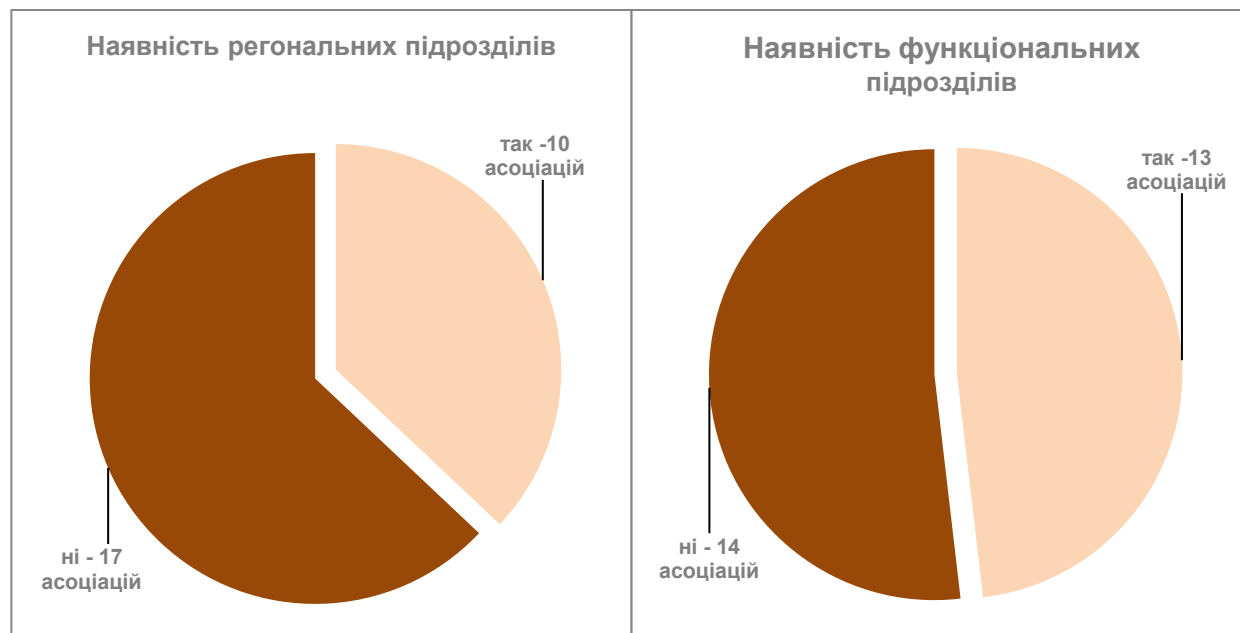

Рис.1. Розподіл відповідей респондентів на запитання щодо наявності регіональних та функціональних підрозділів в організаційній структурі їх асоціацій, кількість асоціацій (розмір вибірки N=27).

Функціональна структура. Загалом, функціональна структура організації відображає її інституційну спроможність. Наявність аналітичного, юридичного, координаційного, інформаційного, міжнародного підрозділів, третейського суду тощо свідчить про системність, повноту функцій у діяльності організації та про

масштаби її діяльності. Наявність функціональних підрозділів залежить також від основного напрямку діяльності асоціації. Близько половини (13) з опитаних асоціацій взагалі не мають функціональних підрозділів (рис.1). Їх штат переважно складається з виконавчого директора/президента та бухгалтера. Декілька асоціацій, хоча не мають функціональних підрозділів у штаті, створили постійно діючі комісії зі своїх членів для виконання окремих функцій. Для прикладу, в «Українській мережі сільського розвитку» створено п'ять тематичних груп: сімейне фермерство; розміри сільськогосподарських виробників; територіальна диференціація; управління сільським розвитком; сільське мікропідприємництво.

У «Всеукраїнській асоціації сільських та селищних рад» працюють комісія з питань фінансів та бюджетування, земельна комісія, комісія з питань адміністративних послуг, комісія з питань комунальних послуг, комісія з питань молоді, спорту та туризму, комісія з питань освіти і культури, ресурсний центр міжмуніципальної співпраці. Характерно, що найбільше функціональних підрозділів мають організації з розгалуженою регіональною мережею. Для прикладу, «Українська аграрна конфедерація» має аналітичний центр, прес-центр, організаційно-інформаційний відділ.

Низка асоціацій мають підрозділи, які виконують частково або повністю функції саморегулювання. Це група бонітерів Української голштинської асоціації; комісія з категоризації та комісія з екомаркування «Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»; робоча група з сертифікації та група викладачів-тренерів «Фумігаційної асоціації»; комітет з питань сертифікації та виробництва і комітет з питань охорони прав на сорти рослин Насіннєвої асоціації України; Консультаційний центр ветеринарно-технологічного супроводу господарств-членів Асоціації виробників молока.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ АСОЦІАЦІЙ ТА БАЧЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ МАЙБУТНЬОГО РОЗВИТКУ

Респондентів просили визначити поточні пріоритети діяльності їх організацій шляхом ранжування запропонованих в анкеті десять варіантів відповідей з можливістю додати свої варіанти та самостійно визначити їх ранг (пріоритетність). Отримана інформація дає можливість зробити висновки стосовно основних напрямів діяльності організацій на поточному етапі їх розвитку, що характеризує їх стан. Надалі респондентам пропонувалося питання в аналогічному форматі щодо їх бачення майбутніх пріоритетів розвитку їх організацій. Отримана у такий спосіб інформація не тільки дасть можливість проаналізувати перспективи розвитку організації, але і виявити асоціації, які прагнуть до виконання функцій саморегулювання у перспективі (рис.2).

Одинадцять з 27 респондентів назвали *«представлення інтересів членів Асоціації в органах державної влади»* своїм першим пріоритетом у поточній діяльності, серед них тільки дві вертикальних галузевих асоціацій сільськогосподарських виробників та дві горизонтальних асоціації (переважають у цій референтній групі професійні об'єднання у сфері послуг та ресурсного забезпечення сільського господарства). До переліку двох найвищих пріоритетних напрямів діяльності *«представлення інтересів членів Асоціації в органах державної влади»* включили 17 респондентів. Таким чином, цей напрям можна вважати першопріоритетним для більшості об'єднань у сфері послуг та ресурсного забезпечення сільського господарства. Можна зробити висновок, що їх основною функцією є відстоювання інтересів своїх членів в органах державної влади. Привертає увагу, що напрям

представлення інтересів членів Асоціації в органах державної влади не назвали першопріоритетним представники низки організацій, які активно працюють на політичному рівні («Українська аграрна конфедерація» (п'яте місце за рангом) та «Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України» (сьоме місце).

Рис.2. Результати відповідей респондентів на запитання щодо поточних пріоритетних напрямів діяльності і бачення майбутніх переваг.

Опитування також показало, що в подальшому більшість асоціацій, які поставили роботу з органами влади на перше місце серед переваг, не планують змістити пріоритети в своїй діяльності. Десять респондентів вказали, що вони планують залишити «представлення інтересів членів Асоціації в державних органах влади» основним напрямом своєї діяльності у майбутньому.

Крім «представлення інтересів членів Асоціації в органах державної влади» до пріоритетних напрямів діяльності асоціацій входять «захист інтересів і прав членів Асоціації», «надання платформи для діалогу членів асоціації», «координація спільних дій у напрямку посилення ринкових позицій членів». Вісім із 27 респондентів поставили на перше місце в своїй діяльності «захист інтересів і прав членів Асоціації», три з них є галузевими асоціаціями сільськогосподарських виробників. Респонденти планують розвивати цей напрям діяльності. В подальшому він буде найвищим пріоритетом для 12 із 27 асоціацій. П'ять із 27 респондентів назвали першопріоритетним напрямом діяльності «надання платформи для діалогу членів асоціації», 13 респондентів включили цей напрям до топ-3 пріоритетів. При цьому тільки один респондент не залишив цей вид діяльності першопріоритетним на майбутнє. Це можна пояснити тим, що асоціації сформулювали спільну позицію своїх членів щодо основних питань регулювання відповідного ринку, змін у законодавстві, запровадженні стандартів тощо, і планують прикладати більше зусиль до просування інтересів асоціації.

Одинадцять з 27 респондентів включили «координацію спільних дій у напрямку посилення ринкових позицій членів» до трьох основних пріоритетів діяльності їх асоціацій. Українська асоціація виробників картоплі та ще п'ять асоціацій назвали цей напрям першопріоритетним у перспективі.

Як показало опитування, більшість асоціацій приділяють мало уваги *«сприянню просування продукції галузі/членів на експорт»*. До того ж, в подальшому асоціації планують приділяти ще менше уваги цьому напрямку діяльності.

Пріоритетність *«інформаційно-аналітичної та юридичної підтримки членів асоціацій»* більшість респондентів оцінили як середню. Виключеннями є асоціації, членами яких є переважно малі підприємства та особисті господарства (наприклад, ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»), та ті, для сфери діяльності членів яких характерні законодавчі зміни, надання державної підтримки тощо (наприклад, Всеукраїнська громадська організація «Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України»), або надання консультацій для ветеринарно-технологічного супроводу господарств-членів (Асоціація виробників молока). Для «Української аграрної конфедерації» високий пріоритет має консультування менеджменту підприємств-членів асоціації. В перспективі більшість респондентів планують знижувати пріоритетність діяльності у цьому напрямку.

«Участь у розробці галузевих стандартів та контроль за їх дотриманням» є пріоритетними напрямками діяльності Асоціації «Свинарі України» та «Асоціації кіннозаводчиків України» на даний момент та в перспективі. «Асоціація кіннозаводчиків України» зазначає, що основним її завданням є впровадження європейських стандартів ведення плеємної справи у конярстві і, як наслідок, посилення конкурентоздатності продукції членів асоціації та розвиток експорту. Крім зазначених вище, участь у розробці галузевих стандартів є серед основних пріоритетів Української асоціації виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок та ГО «Українська ПестКонтроль Асоціація». В перспективі ці організації планують приділяти менше уваги галузевим стандартам.

Цікавим є бачення асоціаціями майбутнього перспективного напрямку діяльності, який активно використовують виробничі асоціації в ЄС, США та інших розвинутих країнах. Це *«формування власних стандартів якості продукції чи послуг, що виробляються або надаються членами Асоціації, з метою посилення конкурентоздатності членів Асоціації»*. Перспективність цього напрямку діяльності добре усвідомлюють «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні», Асоціація «Свинарі України» та «Асоціація кіннозаводчиків України», які вважають цей напрям діяльності першопріоритетним у перспективі. Цей напрям увійшов також до топ-3 пріоритетних перспективних напрямів діяльності Української Гольштинської асоціації, Міжрегіонального Союзу птахівників та кормовиробників України, Асоціації «Свинарі України», Фітосанітарної асоціації України, «Української ПестКонтроль Асоціації», Всеукраїнської асоціації грибовиробників «Укргрибпром», «Асоціація кіннозаводчиків України», а також ГО «Центр розвитку села», Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад, «Спілки сприяння сільського зеленого туризму». Можна зробити висновок, що ці організації мають певне бачення із впровадження у перспективі саморегулювання.

Для узагальнення інформації щодо ступеню готовності виконання функцій саморегулювання, отриманої шляхом аналізу відповідей респондентів як на прямі, так і непрямі запитання анкети, складена Підсумкова таблиця щодо оцінки потенціалу набуття асоціаціями статусу саморегулювних організацій. У цій таблиці узагальнені всі прямі і непрямі свідчення прагнення асоціацій до виконання саморегулювних функцій, оснований на їх відповідях на запитання анкети.

«Виконання частини функцій з регулювання ринку» є пріоритетними поточними напрямками діяльності для Української голштинської асоціації та ВГО «Фумігаційна асоціація». У перспективі Асоціація «Свинарі України», «Асоціація кіннозаводчиків України», «Українська аграрна конфедерація», «Українська ПестКонтроль асоціація», Фітосанітарна асоціація України та Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром», «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад» планують виконувати частину функцій з регулювання ринків. Ці асоціації також відзначені у Підсумковій таблиці як такі, що або вже мають пріоритетом своєї діяльності *«виконання частини функцій з регулювання ринку»*, або вбачають цей напрям серед майбутніх пріоритетів.

Варті уваги специфічні напрями діяльності окремих асоціацій, особливо ті, яким вони надають високий пріоритет. Так, для Союзу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України основним напрямом поточної і перспективної діяльності є запровадження ринку землі, а у перспективі ще й формування відповідного законодавства. Для Федерації органічного руху України високий пріоритет мають популяризація органічних продуктів на внутрішньому ринку, організація для органічних виробників спеціалізованих ярмарок/виставок та видання фахової літератури. Аналогічний пріоритет - популяризацію молочних продуктів серед населення встановила для себе Асоціація виробників молока. Для ВГО «Фумігаційна асоціація» основними напрямками поточної діяльності є впровадження контролю безпечності продовольства, навчання виробників продукції системам НАССР та інші специфічні напрями. Для «Української мережі сільського розвитку» одними з найпріоритетніших напрямів діяльності є адвокація і некомерційне лобювання, освітня діяльність і наукове забезпечення, а у перспективі - координація спільних дій у напрямку формування сприятливого інституційного середовища для сільського розвитку. Для Всеукраїнської асоціації кредитних спілок пріоритетним напрямом є збір та аналіз звітності. «Українська пест-контроль асоціація» визначила першопріоритетними завданнями на перспективу створення Конфедерації євро-азійських пест-менеджмент асоціацій та підтримку створення Глобального альянсу з пест-контролю та пест-менеджменту. Серед пріоритетів Української асоціації виробників картоплі - технологічна підтримка виробників, консалтинг, міжнародні зв'язки та рекламування учасників на ринку. Громадська спілка «Борошномели України» виконує специфічну функцію контролю наявності продовольчого зерна борошномельних кондицій в Україні, що у принципі є складовою державного регулювання ринку продовольчого зерна в Україні.

СПІВПРАЦЯ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Всі асоціації, крім двох, представляють інтереси своїх членів в органах державної влади. Мотиви організацій, які не виконують цю функцію, різні. Зокрема, Голова Координаційної ради громадської спілки «Українська мережа сільського розвитку» зазначила, що така діяльність не є програмним завданням її організації.

П'ятнадцять із 27 асоціацій є членами Громадської ради при Мінагрополітики України. Не входять до Громадської ради при Мінагрополітики переважно асоціації сфери послуг для сільського господарства та переробної галузі. Проте ці організації більш широко представлені в громадських радах інших органів державної влади, ніж галузеві та горизонтальні сільськогосподарські організації. Половина асоціацій (14) є членами Громадських рад при інших органах виконавчої влади – Міністерстві економічного розвитку і торгівлі, Міносвіти, Міністерстві інфраструктури, Мінмолодьспорту, Міністерстві екології та природних ресурсів,

Державному агентстві з енергоефективності та енергозбереження, Держпродспоживслужбі, обласних державних адміністраціях тощо. Довгий перелік громадських рад при органах виконавчої влади, членами яких є асоціації, свідчить про високий пріоритет напряму відстоювання інтересів своїх членів в органах державної влади. Слід відзначити, що в громадських радах інших органів державної влади широко представлені також організації, які працюють у сфері сільського розвитку та місцевого самоврядування.

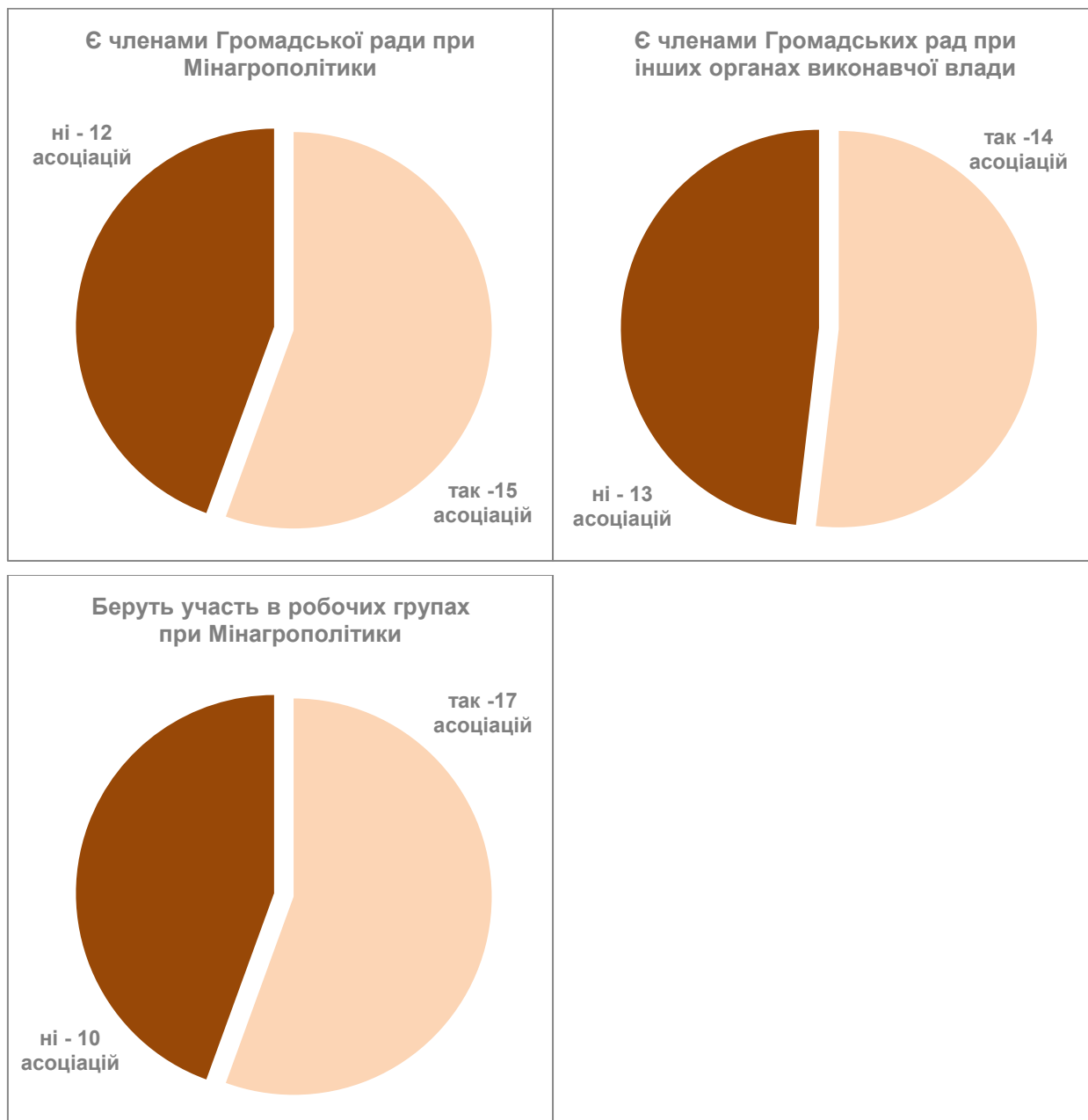

Рис.3. Характеристики співпраці асоціацій з органами державної влади

Серед інших форм співпраці з органами влади респонденти найчастіше називали надання пропозицій до законодавчих актів та відомчих документів, участь у різних заходах (семінарах, круглих столах, конференціях, зустрічах). Окремі асоціації беруть участь у засіданнях Комітетів Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин, податково-митної політики та бюджетних питань і Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України.

Тільки 17 асоціацій беруть участь у робочих групах при Мінагрополітики. Цікаві мотиви тих, які не є членами робочих груп: від пасивного «не запрошували» до

активного заперечення: «не бачу сенсу» та «принципово не входжу». При цьому, такі мотиви зумовлені попереднім негативним досвідом участі у робочій групі при відповідному органі державної влади.

У таблиці 2 узагальнена інформація, яку надали респонденти, щодо участі в робочих групах при Мінагрополітики.

Таблиця 2

УЧАСТЬ АСОЦІАЦІЙ У РОБОЧИХ ГРУПАХ ПРИ МІНАГРОПОЛІТИКИ			
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	НАЗВА РОБОЧОЇ ГРУПИ	НАЗВА РОБОЧОЇ ГРУПИ	НАЗВА РОБОЧОЇ ГРУПИ
Українська Зернова Асоціація	Щодо ринку зерна в Україні		
Українська голштинська асоціація	Щодо змін до ЗУ про «Племінну справу»		
Громадська спілка «Борошномери України»	Щодо ринку зерна в Україні		
Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»	З питань розвитку сільських територій		
Громадська Спілка «Міжрегіональний Союз птахівників та кормовиробників України»			
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»			
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	З питань розробки Єдиної Стратегії розвитку сільського господарства та розвитку сільських територій до 2020 р.	З питань розвитку сільських територій	
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	З питань розвитку сільських територій	З питань земельних відносин	Продовольчих ринків
Громадська організація «Запорізька сільськогосподарська палата»			
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок			
ГО «Центр розвитку села»			

Асоціація «Свинарі України»	З удосконалення політики розвитку м'ясної галузі та формування ринку м'яса	
Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників	З питань розвитку сільських територій	З питань державного регулювання аграрних ринків
ВГО «Фумігаційна асоціація»		
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"		
Насіннева асоціація України	З удосконалення ведення системи насінництва та охорони прав на сорти рослин в Україні	
Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»		
Громадська Організація «Українська ПестКонтроль Асоціація»		
Федерація органічного руху України	З питань вдосконалення законодавства у сфері органічного виробництва	
Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»	З питань розвитку сільських територій	
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	З питань розвитку сільських територій	стосовно податкової політики
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"		

Українська Асоціація Виробників Картоплі (УАВК)	Стосовно продовольчих ринків		
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»			
Фітосанітарна асоціація України	З питань покращення фітосанітарного стану в Україні	З розробки регламенту зернового складу	
Асоціація виробників молока (АВМ)	З удосконалення політики розвитку молочної галузі та формування ринку молока	З питань, пов'язаних із кормовиробництвом та дотаціями	Щодо впровадження ідентифікації і реєстрації ВРХ у присадибних господарствах та надання їм ветеринарних послуг
Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої»	З підготовки нормативно-правових актів з метою посилення контролю за поширенням ГМО, зокрема при реєстрації нових сортів рослин		

Окремі асоціації беруть участь у двох (Фітосанітарна асоціація України, Асоціація фермерів та приватних землевласників України, Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників, «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні») або трьох робочих групах (Асоціація виробників молока та «Українська аграрна конфедерація»).

На питання щодо бажання участі в окремих робочих групах при Мінагрополітики України, а саме в групі з питань земельних відносин, з питань сільського розвитку з питань продовольчих ринків, та з питань органічної та нішової продукції сім асоціацій відповіли негативно. Решта визначили від однієї до чотирьох робочих груп, у яких хотіли би брати участь. У групі з питань земельних відносин виявили бажання брати участь – 9 асоціацій, з питань сільського розвитку – 14 асоціацій, з питань продовольчих ринків – 12 асоціацій, з питань органічної та нішової продукції – 10 асоціацій (див. табл.3).

Цікавим результатом цього блоку питань є досить значна частка асоціацій, які зацікавлені у проблемах сільського розвитку (половина всіх асоціацій, серед яких не тільки асоціації соціальної спрямованості, але і вертикальні продуктові та горизонтальні сільськогосподарські асоціації, асоціації переробників,

постачальників ресурсів та послуг). **Можна висунути гіпотезу, що проблеми сільського розвитку загострилися настільки, що стають перешкодою для розвитку бізнесу членів таких асоціацій.**

Таблиця 3

УЗАГАЛЬНЕННЯ ВІДПОВІДЕЙ РЕСПОНДЕНТІВ ЩОДО БАЖАННЯ ВЗЯТИ УЧАСТЬ В ОКРЕМИХ РОБОЧИХ ГРУПАХ ПРИ МІНАГРОПОЛІТИКИ				
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	РОБОЧІ ГРУПИ ПРИ МІНАГРОПОЛІТИКИ			
	З ПИТАНЬ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН	З ПИТАНЬ СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ	ПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКІВ	ОРГАНІЧНОЇ ТА НІШОВОЇ ПРОДУКЦІЇ
Українська Зернова Асоціація	+		+	
Українська голштинська асоціація		+	+	
Громадська спілка «Борошноmeli України»				
Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»	+	+		
Громадська Спілка «Міжрегіональний Союз птахівників та кормовиробників України»			+	+
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»				
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»				
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	+	+	+	+
Громадська організація «Запорізька сільськогосподарська палата»	+	+		
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок		+	+	+
ГО «Центр розвитку села»		+		
Асоціація «Свинарі України»			+	
Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників		+		+
ВГО «Фумігаційна асоціація»	+	+	+	+
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"				
Насіннева асоціація України	+	+	+	+
Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»				
Громадська Організація «Українська ПестКонтроль Асоціація»				
Федерація органічного руху України				+
Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»				

Асоціація фермерів та приватних землевласників України	+		+	+
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	+	+	+	+
Українська Асоціація Виробників Картоплі (УАВК)		+		
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»				
Фітосанітарна асоціація України		+	+	+
Асоціація виробників молока (АВМ)	+	+	+	
Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої»		+		

Серед основних досягнень за період своєї діяльності асоціації виділяють: сприяння лібералізації галузевих ринків, запровадження стандартів, вдосконалення законодавства, розвиток міжнародного співробітництва. Так, Українська зернова асоціація сприяла лібералізації ринку зерна, закриттю Державної хлібної інспекції, відміні обов'язкового використання карантинних сертифікатів на території України, відміні Інструкції № 661 Мінагрополітики України та забезпечувала більш захищені позиції при інвестуванні. Українська голштинська асоціація брала активну участь у розробці Закону України «Про Племінну справу у тваринництві». Громадська спілка «Борошномери України» сприяла призупиненню дії адміністративного цінового регулювання галузі.

ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок» сприяла зміні філософії сприйняття виробників ветеринарних препаратів органами державної влади в позитивний бік, відміні низки неефективних підзаконних актів, відновлення ліцензування виробництва ветеринарних препаратів, запуску процесу з підвищення стандартів гарантованої якості ветеринарних препаратів, модернізації виробництва та переходу на норми GMP; брала участь у підготовці наказу Мінагрополітики про затвердження «Положення про основні вимоги до виробництва ветеринарних препаратів» та «Правил належної виробничої практики».

Асоціація «Свинарі України» сприяла впровадженню досвіду застосування сканеру для класифікації туш свиней, брала участь у розробці «Методики класифікації туш великої рогатої худоби, свиней і овець», наказів та розпоряджень, пов'язаних з технологією виробництва.

Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України брала участь у підготовці законопроектів та інших нормативно-правових актів, що спрямовані на стимулювання і створення сприятливих умов для розвитку біоенергетики в Україні, в тому числі Національного плану дій з відновлювальної енергетики до 2020 року, Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії», проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про побічні продукти тваринного походження, що не призначені для споживання людиною", Закону про внесення змін до Закону України "Про теплопостачання" та ін.

Насіннева асоціація України сприяла визнанню системи сертифікації; забезпеченню членства України у міжнародних організаціях (Схеми сортової сертифікації ОЕСР та ICTA); урегулюванню ввезення дослідних зразків (до реєстраційні випробування); налагодженню організаційної структури у системі

сертифікації в рамках реформування органів влади. Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України» сприяла впровадженню Європейських стандартів ідентифікації та паспортизації коней, організації роботи першої в Україні породної Асоціації відповідно до вимог ЄС.

ГО «Центр розвитку села» забезпечувала правову та стратегічну підтримку сільськогосподарських та несільськогосподарських підприємств у сільській місцевості, навчання та консультування активістів сільських громад, постійно функціонуючу безкоштовну правову допомогу селянам.

Асоціація виробників молока України створила Консультаційний Центр, команда якого виросла із чотирьох до тридцяти п'яти експертів, є організатором Міжнародного молочного конгресу та Національних днів ферми.

Таким чином, всі асоціації сприяли вдосконаленню законодавства, проводили інформаційну роботу серед своїх членів, надавали платформу для обміну інформацією, досвідом та співпраці, організовували події міжнародного та загальнонаціонального рівня, брали участь у семінарах та конференціях.

Окремо слід виділити досягнення асоціацій в галузях, які швидко розвиваються або відновлюються після кризи на новій технологічній основі. Це виробництво сої та молочне скотарство на промисловій основі. Основні успіхи відповідних галузевих асоціацій респонденти пов'язують із сприянням розвитку виробництва. Зокрема, Українська асоціація виробників та переробників сої зазначає, що внаслідок системного проведення протягом 2004-2016 років «Днів поля», семінарів-навчань, майстер-класів, районних та міжрайонних, регіональних, республіканських та міжнародних конференцій, розробки і організації виконання «Галузевих програм 2005-2008-2010-2015» в Україні було забезпечено стрімкий ріст виробництва сої: з 190 тис. га в 2003 р. до 1,8 млн га в 2016 р., збільшення валового збору відповідно із 220 тис. т до 4,3 млн т, врожайність виросла з 12 ц/га до 23 ц/га. В 2011 році Україна вийшла на перше місце серед країн Європи, в 2014 р. на восьме місце серед 58 країн світу, що вирощують сою. Асоціація виробників молока відзначає, що завдяки роботі Консультаційного центру при асоціації «середні надої господарств-членів АВМ виросли з 4500 до 7650 кг/корова/рік (у флагманів – понад 11 000 кг/корова/рік), в той час як в середньому по Україні – 5660кг/корова/рік. З усього зданого на переробку «промислового» молока екстра-ґатунку майже 30% -- вироблені саме господарствами-членами асоціації».

Крім цього, асоціації виробників в тваринницькому секторі активно працювали в сфері запровадження та контролю дотримання стандартів. «Фумігаційна асоціація» створила Настанову «Пест-фрі», започаткувала проект «Сучасні системи безпечності харчів», а Громадська Організація «Українська Пест Контроль Асоціація» сприяла створенню Комісії з ПестКонтролю та Пест Менеджменту при Українському комітеті міжнародної торгової палати ICC Ukraine.

Отже, можна зробити висновок, що напрями та результати діяльності асоціацій в значній мірі залежать від кількості членів в асоціації, специфіки галузі, та наявної міжнародної підтримки. Так, Українська асоціація виробників картоплі, створена у 2010 році, об'єднує менше 3% вітчизняних виробників, не має значної міжнародної підтримки і тому продовжує працювати над залученням нових членів та посилення впливу в органах державної влади та на ринку. Аналогічна ситуація у Громадській спілці «Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром».

ОЦІНКИ МАСШТАБІВ ОХОПЛЕННЯ АСОЦІАЦІЯМИ ВІДПОВІДНИХ РИНКІВ ТА ВЗАЄМОВІДНОСИН З ІНШИМИ АСОЦІАЦІЯМИ У СВОЇЙ ГАЛУЗІ

Наступний блок анкети пов'язаний з оцінками масштабів охоплення асоціаціями відповідних ринків та взаємовідносин з іншими асоціаціями у своїй галузі. З огляду на специфіку цього блоку аналізуються переважно асоціації, члени яких займаються виробничою діяльністю. Тільки сім з 22 таких організацій зазначили, що представляють інтереси всіх учасників свого ринку. При цьому деякі врахували не весь ринок товарів/послуг, а окремі його сегменти (Асоціація виробників молока та Фітосанітарна асоціація України). Оскільки частка охоплення ринку є важливим показником готовності асоціації до виконання функцій саморегулювання, ці дані занесені у відповідний стовпчик Підсумкової таблиці.

Одинадцять з тринадцяти асоціацій, які представляють інтереси учасників лише певної частини ринку, навели дані щодо загальної кількості операторів на їх ринках. Очевидно, що найбільша кількість операторів на ринках, в яких працюють члени горизонтальних галузевих асоціацій, найменша – на вертикальних продуктових ринках і ринках ресурсів та послуг (від понад 50 000 операторів до восьми на ринку).

З використанням наданих респондентами даних щодо кількості членів в їх асоціаціях та кількості операторів у відповідних галузях було підраховано частку членів цих асоціацій у своїх галузях (див. табл.4). Асоціації, для яких цей показник наближується або перевищує 50%, були відзначені як перспективні для виконання функцій саморегулювання у Підсумковій таблиці. Це Асоціація виробників молока (об'єднує 40% підприємств галузі), Федерація органічного руху (51%) та Українська голштинська асоціація (63%).

Також одинадцять асоціацій дали оцінки частки їх членів у обсягах виробництва в певній галузі. Ці оцінки варіюють від 80% Української голштинської асоціації до 3% Української асоціації виробників картоплі.

За часткою продажів членів асоціації на відповідному ринку України найбільшою є Українська зернова асоціація (80-90% експорту зерна з України здійснюються її членами), найменшою - Українська асоціація виробників картоплі, члени якої мають 10% в обсягах продажів.

«Українська аграрна конфедерація» досить широко визначила свій ринок і зазначила близько ста інших асоціацій, тобто всі асоціації в аграрній сфері. Решта асоціацій відзначили, що на їх ринках паралельно працюють від 0 до 4-х інших асоціацій. Зокрема, на ринку органічної продукції, крім Федерації органічного руху України діють ще чотири асоціації. Асоціація виробників свинини досить вузько окреслила межі свого ринку сегментом, який вона контролює: «Інших організацій, які представляють інтереси суто виробників свинини, немає. Корпорація «Тваринпром» об'єднує представників усіх галузей тваринництва, включаючи свинарство. Асоціація тваринників України об'єднує представників усіх галузей тваринництва, включаючи свинарство». Протилежний підхід до визначення розмірів свого ринку використала Фітосанітарна асоціація України, яка, навпаки, розширила межі свого ринку, додавши до послуг із фумігації послуги сюрвеєрських компаній.

А Міжрегіональний Союз птахівників та кормовиробників України, хоча і зазначив, що він об'єднує всіх учасників галузі, назвав дві інші асоціації у своїй галузі - Союз птахівників України і Союз кормовиків України. Можна припустити, що респондент також використав підхід розділення функцій, як Фітосанітарна асоціація України.

Для цілей впровадження саморегулювання важливо також, чи представляють всі існуючі асоціації у певній галузі інтереси усіх учасників галузі. Характерно, що тільки дві асоціації відзначили, що в їх галузі всі підприємства входять до тієї чи іншої асоціації. Це Українська зернова асоціація та «Українська аграрна конфедерація», яка розглядає ринок своїх членів максимально широко.

Таблиця 4

ОЦІНКИ МАСШТАБІВ ОХОПЛЕННЯ АСОЦІАЦІЯМИ ВІДПОВІДНИХ ГАЛУЗЕЙ/РИНКІВ						
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	ПРЕДСТАВЛЯЮТЬ ІНТЕРЕСИ ВСІХ ОПЕРАТОРІВ ГАЛУЗІ	ОЦІНКИ КІЛЬКОСТІ ОПЕРАТОРІВ ГАЛУЗІ	ЧАСТКА ЧЛЕНІВ АСОЦІАЦІЇ У ЗАГАЛЬНІЙ КІЛЬКОСТІ ОПЕРАТОРІВ ГАЛУЗІ (ВРАХОВУЮЧИ ДОМОГОСПОДАРСТВА)	ОЦІНКИ ЧАСТКИ ЧЛЕНІВ АСОЦІАЦІЇ В ОБСЯГАХ ВИРОБНИЦТВА	ОЦІНКИ ЧАСТКИ ЧЛЕНІВ АСОЦІАЦІЇ В ОБСЯГАХ ПРОДАЖІВ	КІЛЬКІСТЬ ІНШИХ АСОЦІАЦІЙ У ГАЛУЗІ
Українська Зернова Асоціація					80-90%	3
Громадська Спілка «Міжрегіональний Союз птахівників та кормовиробників України»	+					2
Асоціація «Свинарі України»		2480	1%	35% ринку промислової свинини	39% ринку промислової свинини	0
Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»		Приблизно 300	7%	50%	50	0
Українська асоціація виробників картоплі		1000	3%	3%	10	Кілька регіональних
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»		50		25%		0
Асоціація виробників молока (ABM)	+		40%			
Українська асоціація виробників і переробників сої	+	1457				
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»		понад 50 000		понад 75%	>50	близько 100
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	+					
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"		1026		24%	30	
Федерація органічного руху України		500	51%	25%		4
Громадська організація "Запорізька сільськогосподарська палата»	+					

Українська голштинська асоціація		8	63%	80%	90	0
Насіннева асоціація України						1
ВГО «Фумігаційна асоціація»						
Громадська Організація «Українська ПестКонтроль Асоціація»		даних немає		даних немає	даних немає	
Фітосанітарна асоціація України	+					
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	+					
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок		462	19%	19%	49	1
Громадська спілка «Борошномери України»		прибл изно 390		45%		0
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"		понад 300	7%	10% виробництва тепла із біомаси; 22% виробництва електричної енергії із біомаси.	20% виробн ицтва біопали вних котлів потужні стю більше 1 МВт.	1

Якщо у галузі/на ринку діють декілька асоціацій, то для цілей делегування державою повноважень із регулювання важливо, щоб між ними була налагоджена взаємодія. Серед вісімнадцяти асоціацій, які зазначили в анкеті, що не представляють інтереси всіх підприємств/операторів відповідної галузі/сфери діяльності, тільки одна заявила, що не координує свої дії з іншими асоціаціями у своїй сфері, оскільки вона є найбільш потужною. Основна форма співпраці між асоціаціями однієї галузі/сфери діяльності - спільна участь у розробці нормативно-правових актів та участь у спільних заходах. «Українська аграрна конфедерація» взаємодіє з іншими організаціями в АПК у форматі постійно діючих форумів («Аграрний форум») та шляхом створення спільних робочих груп для вирішення окремих важливих для АПК проблем.

Взаємодія Міжрегіонального Союзу птахівників та кормовиробників України з іншими двома асоціаціями на їх ринку ще більш глибока і здійснюється у формі асоційованого членства та входження до складу Ради директорів цих асоціацій. В той же час, Насіннева асоціація України має меморандум про співпрацю з Українським насінневим товариством.

Співпраця між асоціаціями здійснюється також через членство у Громадській раді при Мінагрополітики та у відповідних робочих групах.

ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АСОЦІАЦІЙ

В частині оцінки ефективності діяльності асоціацій понад половини (14) асоціацій вважають свою діяльність ефективною, понад третини (8 організацій) – скоріше

ефективною, і чотири організації – скоріше неефективною. Одна асоціація не визначилася з оцінкою ефективності своєї роботи (рис.4).

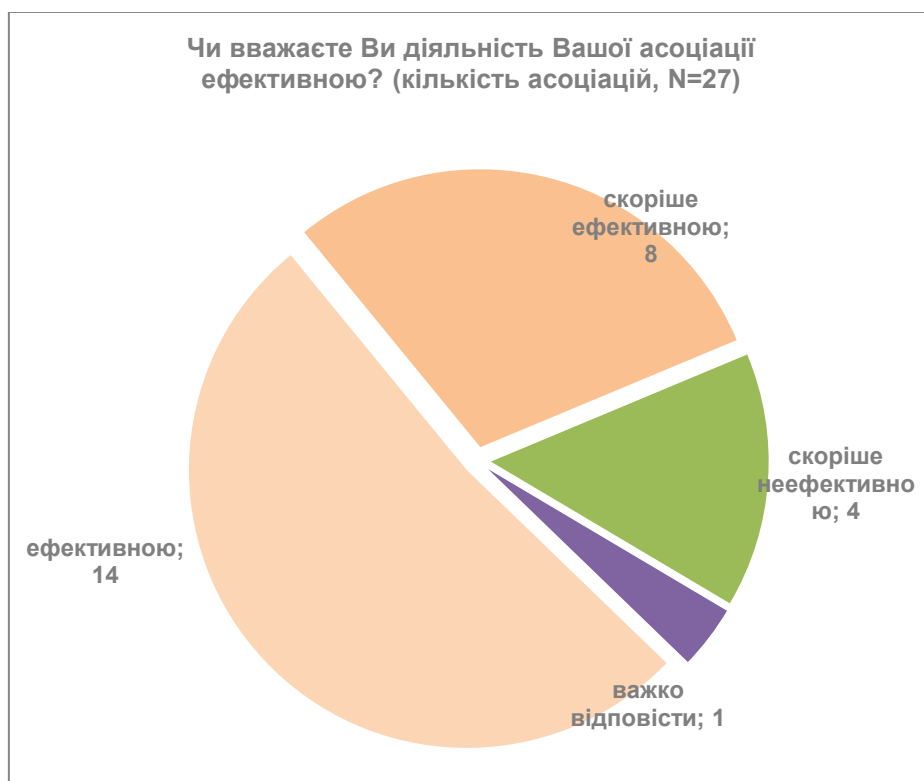

Рис.4. Розподіл відповідей респондентів на запитання щодо ефективності діяльності їх організації, кількість респондентів

Мотиви негативної оцінки щодо ефективності діяльності можна прослідкувати, аналізуючи відповіді керівників цих асоціацій на запитання анкети щодо чинників, що стримують розвиток їх організацій.

Ці чинники були поділені на три групи: (1) зовнішні чинники інституційного середовища, у тому числі законодавчі обмеження, зокрема, відсутність повноважень, (2) галузеві та (3) внутрішні чинники розвитку асоціацій.

Вісімнадцять з 27 організацій відзначили в анкеті, що на їх розвиток негативно впливають законодавчі обмеження, які сімнадцять з них описали з різним ступенем конкретизації. У табл. 5 представлено їх бачення законодавчих обмежень розвитку галузевих асоціацій.

Таблиця 5

ЗАКОНОДАВЧІ ОБМЕЖЕННЯ, ЩО СТРИМУЮТЬ РОЗВИТОК АСОЦІАЦІЙ	
НАЗВА АСОЦІАЦІЇ	БАЧЕННЯ РЕСПОНДЕНТАМИ ЗАКОНОДАВЧИХ ОБМЕЖЕНЬ, ЯКІ НЕГАТИВНО ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ЇХ ОРГАНІЗАЦІЙ
Українська зернова асоціація	Застарілі стандарти на зерно. Відсутність ринку землі. Застаріла концепція забезпечення продовольчої безпеки держави за рахунок виробників.
Громадська спілка "Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України"	Відсутність Закону про галузеві та професійні об'єднання.
Асоціація «Свинарі України»	Відсутній Закон про саморегулювні організації.

Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	Немає правової бази для здійснення ефективного впливу на розвиток галузей сільського господарства з боку профільних громадських організацій, утворених представниками таких галузей.
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	Відсутність системи визнання асоціацій як племінних організацій з ведення племінних книг.
Асоціація виробників молока (АВМ)	Суперечності у чинному законодавстві, що регламентують діяльність с/г кооперативів (Закон про сільськогосподарську кооперацію, Закон про кооперацію, Цивільний та Господарський кодекси); зарегульованість ЗУ «Про племінну справу» та ЗУ «Про ветеринарну медицину»; відсутність нормативно-правових актів, що регламентують та підтримують діяльність саморегульованих організацій; виражена корупційна складова ПЗУ «Про оцінку екологічного впливу на довкілля»; труднощі із ухваленням ПЗУ «Про внесення змін до закону України про молоко і молочні продукти (щодо молоковісних продуктів)»; суперечності та несправедливе обмеження розміру бюджетної дотації, отримуваної виробниками молока, згідно з нормами постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2017 р. № 179 «Про затвердження Порядку ведення та форми Реєстру отримувачів бюджетної дотації, а також порядку надання відповідної інформації Державною фіскальною службою та Державною казначейською службою».
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	Обмеження щодо створення та функціонування громадських об'єднань. Реєстрація як неприбуткової організації.
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	На виконання ЗУ "Про сільськогосподарську кооперацію" не внесено необхідних змін до іншого пов'язаного законодавства. Тому кооперація не може розвиватися. Державні органи практично усунулися від підтримки розвитку кооперації.
Федерація органічного руху України	Відсутність або недоопрацьованість нормативно-правової бази щодо органічного виробництва. Оскільки немає власної нормативної бази, с.-г виробники працюють по міжнародним органічним стандартам. Але у нас є повне порозуміння з Мінагрополітики і робота в напрямку розробки документації ведеться.
Українська голштинська асоціація	Старий ЗУ «Про племінну справу» обмежує можливість співпраці Української голштинської Асоціації з господарствами в плані ведення племінного обліку, реєстру, та в цілому вибору ефективного використання генетичних тенденцій світових зразків.
ВГО «Фумігаційна асоціація»	Застаріла Постанова КМУ № 764 про навчання та Допуски до роботи з пестицидами
Громадська Організація «Українська пест-контроль асоціація»	Відсутність ліцензування діяльності з дезінфекції, дезінсекції, дератизації та фумігації. Відсутність контролю з боку держави та профільних громадських організацій за цією діяльністю. Відсутність Закону України про «Фахові об'єднання».
Фітосанітарна асоціація України	Законодавство, що регулює діяльність членів Асоціації є частково застарілим та таким, що втратило свою актуальність.
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	Відсутність законодавства про саморегульовні організації; Відсторонення від процесу ліцензування виробництв ветеринарних препаратів; Відсторонення від процесу експертизи та реєстрації ветеринарних препаратів
ГО «Центр розвитку села»	Недостатньо можливостей для представлення інтересів малого та середнього бізнесу на селі
Громадська спілка «Борошноmeli України»	1) Неможливість членства державних підприємств в організаційно-правовій формі Громадська спілка, які складають значну частину галузі; 2) обмеження кількості членства в Громадській раді 35

	місцями. Процедура вибору до громадських рад дозволяє маніпуляції через організацію голосування.
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"	Відсутнє законодавство, необхідне для створення передумов виробництва та використання біометану в Україні. Удосконалення Положення про реалізацію лісоматеріалів необроблених. Доповнення Державного реєстру сортів рослин розділом «Сільськогосподарські: енергетичні», спрощення процедури введення енергетичних культур до Державного реєстру сортів рослин та створення групи «Біоенергетичні сільськогосподарські культури» у Класифікаторі видів економічної діяльності ДК 009:2010.

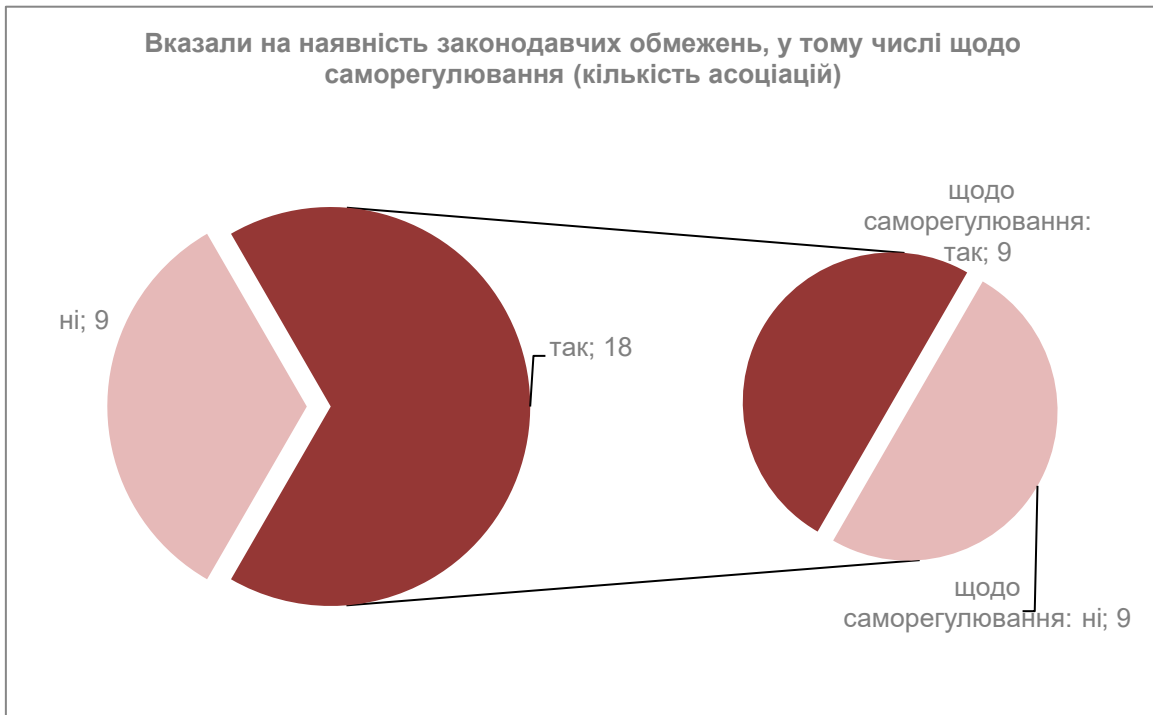

Рис. 5. Результати аналізу відповідей респондентів щодо наявності законодавчих обмежень, які негативно впливають на розвиток їх організацій, у тому числі обмежень щодо саморегулювання

Дев'ять організацій вказали на наявність законодавчих обмежень, що стримують розвиток саморегулювання в аграрному секторі, а чотири з них конкретизували ці обмеження.

На відсутність повноважень вказали дванадцять асоціацій з опитаних двадцяти семи і всі вони прокоментували свою думку щодо відсутності повноважень як чинника, що стримує їх ефективний розвиток (див. рис.6, табл. 6). Більшість коментарів респондентів вказують на чинники, що стримують їх розвиток саме як саморегулювальних організацій. Ці асоціації позначені у відповідному стовпчику Підсумкової таблиці як такі, що розвиваються у напрямку саморегулювання.

Рис.6. Розподіл відповідей респондентів на запитання щодо відсутності повноважень як чинника, що стримує розвиток їх асоціацій

Таблиця 6

ВІДПОВІДІ РЕСПОНДЕНТІВ НА ЗАПИТАННЯ ЩОДО ВІДСУТНОСТІ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЛЯ ЇХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ЧИННИКА, ЩО СТРИМУЄ ЇХ ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК	
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	МІРКУВАННЯ РЕСПОНДЕНТІВ ЩОДО ВІДСУТНОСТІ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЛЯ ЇХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ЧИННИКА, ЩО СТРИМУЄ ЇХ ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК
Громадська спілка "Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України"	Не має прописаного Законом впливу на учасників ринку.
Асоціація «Свинарі України»	Найкращим прикладом повноважень Асоціації може бути система Pork Checkoff, що діє у Штатах: коли з доходів виробників незначна частка відраховується на розвиток галузі. Аналогічна система для наповнення приватно-державних протиепізоотичних фондів, що надзвичайно актуально в умовах стрімкого поширення африканської чуми свиней в Україні. Так само добрий досвід — програма оцінки виробників (аналогія — програма PQA+)
Українська Асоціація виробників картоплі (УАВК)	Асоціація повинна отримати повноваження брати участь в атестації насінневих господарств-виробників насінневого матеріалу.
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	Ведення Племінних книг, реєстрація поголів'я, оцінка коней, сертифікація, допуск до племінного використання плідників.
Асоціація виробників молока (АВМ)	АВМ хотіли б брати участь у розподілі частини коштів сплаченого господарствами-членами до бюджету податків, спрямовуючи їх на удосконалення аграрної політики та нормативно-правового поля функціонування профільної галузі.
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	Звужені повноваження щодо регулятивної та контролюючої функції в галузі.
Насіннева асоціація України	Відсутність адміністративних повноважень у розумінні обов'язковості для центральних органів влади
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок	У порівнянні з міжнародною практикою законодавчо обмежений перелік видів діяльності, які може провадити кредитна спілка, та відсутність можливості надавати фінансові послуги фермерським господарствам та СМГ як членам кредитної спілки.

Фітосанітарна асоціація України	Бюрократична система нашої Держави наразі не дає достатньої можливості для створення та розвитку саморегулювальних інституцій, які б мали змогу, враховуючи власний досвід, практику інших держав і пріоритетні напрями розвитку, створювати реальні, ефективні, зрозумілі для учасників ринку правила поведінки та вимоги до створення якісного продукту (товарів, послуг).
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	Участі в ліцензуванні виробництв ветеринарних препаратів. Участі в процесі експертизи та реєстрації ветеринарних препаратів.
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	На здійснення програм категоризації та екомаркування, що гарантує безпеку та якість послуг прозоро, уніфіковано та зрозуміло в Україні та ЄС.
Громадська спілка «Борошномили України»	Щодо обов'язкового погодження профільними асоціаціями нормативно-правових актів органів державної влади, віднесених до сфери діяльності асоціації.

Тринадцять із 27 організацій відзначили втручання або відсутність підтримки з боку органів державної влади (рис.7). Конкретизація їх відповідей наведена у таблиці 7.

Рис.7. Розподіл відповідей респондентів на запитання щодо втручання або відсутності підтримки з боку органів державної влади як чинника, що стримує розвиток їх асоціацій

Таблиця 7

ВІДПОВІДІ РЕСПОНДЕНТІВ НА ЗАПИТАННЯ ЩОДО ВТРУЧАННЯ АБО ВІДСУТНОСТІ ПІДТРИМКИ З БОКУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ЯК ЧИННИКА, ЩО СТРИМУЄ ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК ЇХ АСОЦІАЦІЙ	
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	МІРКУВАННЯ РЕСПОНДЕНТІВ ЩОДО ВТРУЧАННЯ АБО ВІДСУТНОСТІ ПІДТРИМКИ З БОКУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ЯК ЧИННИКА, ЩО СТРИМУЄ ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК ЇХ АСОЦІАЦІЙ
Українська зернова асоціація	Мінінфраструктури не забезпечує в повній мірі вагонами-зерновозами. За час незалежності ними не побудовано жодного зерновозу. Це спричиняє зменшення росту виробництва зерна.
Громадська спілка "Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України"	Аби не заважали.

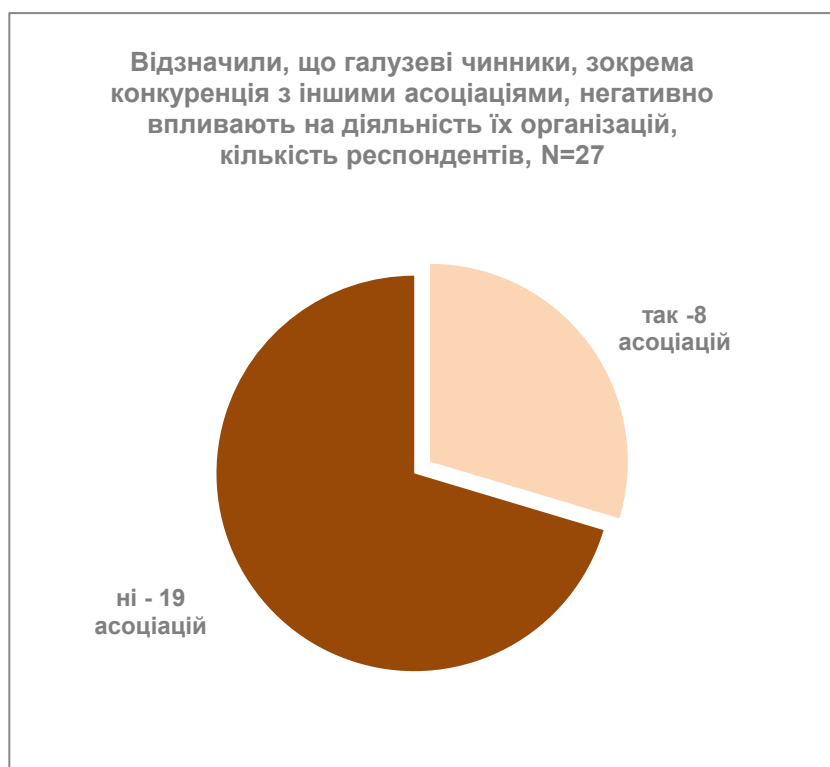
Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	Відсутня підтримка з боку органів виконавчої влади. Нема зацікавленості держави, а отже ресурсів на розбудову спроможності громадських об'єднань пробити аналіз ключових проблем та розробляти відповідні плани і програми їх вирішення.
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	Створення ряду громадських організацій при органах виконавчої влади, які формуються за участі асоціацій та існують формально.
«Асоціація фермерів та приватних землевласників України»	Відсутність гарантованої, щорічної державної підтримки розвитку фермерства, сімейного фермерства та сільських територій України.
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	Де-факто держава обрала шлях холдингізації АПК, тому не сприяє розвитку кооперації. Через відсутність необхідного для розвитку кооперації податкового, цивільного та земельного законодавства кооперація змушена порушувати чинне законодавство.
Українська голштинська асоціація	Вже майже п'ять років державні органи влади не проводять роботу з поліпшення генетичного потенціалу країни, не контролюють ведення племінного обліку.
Насіннева асоціація України	Не завжди своєчасне реагування на питання, що підіймаються Асоціацією. Органи влади самостійно визначають пріоритетність питань.
Громадська Організація «Українська ПестКонтроль асоціація»	Корупційні схеми.
Фітосанітарна асоціація України	Бюрократична система нашої Держави наразі не дає достатньої можливості для формування та розвитку саморегульованих інституцій, які б мали змогу, враховуючи власний досвід, практику інших держав і пріоритетні напрями розвитку, започатковувати реальні, ефективні, зрозумілі для учасників ринку правила поведінки та вимоги до створення якісного продукту (товарів, послуг).
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	Контролюючі структури здійснюють тиск на членів асоціації через їх пропозиції стосовно змін законодавства. Виведення асоціації зі складу членів державної фармакологічної комісії, на якій затверджуються експертні висновки з реєстрації ветеринарних препаратів.
Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»	Політичні аспекти.
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	Прийняття рішень під власні інтереси.
ГО «Центр розвитку села»	Відсутність програм державної підтримки несільськогосподарських бізнесів на селі.
Громадська спілка «Борошномери України»	Відсутність остаточного рішення щодо відміни державного адміністративного регулювання харчових продуктів. Відсутність реакції по суті на підняття проблемних питань діяльності Міністерства інфраструктури України, зокрема в нормативному регулюванні перевезень, метрології. Відсутність реакції по суті на неналежну роботу структурних підрозділів ПАТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"	Несформований конкурентний ринок біомаси та відсутня біопаливна біржа. Проблеми доступу до біопаливної сировини.

Серед інших зовнішніх чинників, які негативно впливають на ефективність діяльності їх організацій, респонденти вказали такі:

- Відсутність кваліфікованих кадрів в органах законодавчої влади, що спонукає до ініціювання та фінансування законотворчих ініціатив, що стимулюють розвиток сільського господарства.
- Відсутність єдиного органу державної виконавчої влади щодо регулювання питань розвитку сільських територій.

Менше третини (вісім з двадцяти семи) асоціацій вказують, що галузеві чинники, зокрема конкуренція з іншими асоціаціями, негативно впливають на їх ефективну діяльність (рис.8). Відповідні коментарі наведені у таблиці 8.

Рис.8. Розподіл відповідей респондентів на запитання щодо наявності галузевих чинників, таких як конкуренція з іншими асоціаціями, що негативно впливають на ефективну діяльність їх організацій

Таблиця 8

ВІДПОВІДІ РЕСПОНДЕНТІВ НА ЗАПИТАННЯ ЩОДО ВНУТРІШНЬОГАЛУЗЕВИХ ЧИННИКІВ, ЩО НЕГАТИВНО ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ОРГАНІЗАЦІЙ	
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	МІРКУВАННЯ РЕСПОНДЕНТІВ ЩОДО ВНУТРІШНЬОГАЛУЗЕВИХ ЧИННИКІВ, ЩО НЕГАТИВНО ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ОРГАНІЗАЦІЙ
Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	Відсутність необхідних комунікацій між зацікавленими сторонами, нерозуміння необхідності і невіра в можливість впливати на зовнішні умови розвитку особистого бізнесу і галузі.
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	Роздробленість асоціацій і складність створення потужної «дахової» громадської організації. Створення за останній час ряду нових асоціацій, що сприяє конкуренції та ефективності функціонування асоціацій. Ускладнюється виокремлення суб'єкта для формування єдиної позиції з ряду проблем. Ускладнюється спілкування із партнерами, в тому числі із західними партнерами, щодо координації діяльності та обміну досвідом.

Громадська організація "Запорізька сільськогосподарська палата"	Низький рівень самоорганізації первинних виробників сільськогосподарської продукції, землевласників та землекористувачів.
Українська голштинська асоціація	Ринок не регулюється, господарства закупають продукцію виключно зі своїх розуміння та переконань, як правило не розуміючи кінцевий результат.
Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»	Недостатнє усвідомлення членами Мережі можливостей і результативності колективних дій.
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	Конкуренція з ГО, яка створена під чиновника, наближеного до міністра, у керівному складі якої народний депутат, директор департаменту міністерства, за використання можливостей донорів.

Після відкритої форми питання про внутрішньогалузеві чинники, що негативно впливають на розвиток асоціацій, респондентам було запропонований формалізований перелік таких чинників. Результати їх відповідей наведені на рис. 9.

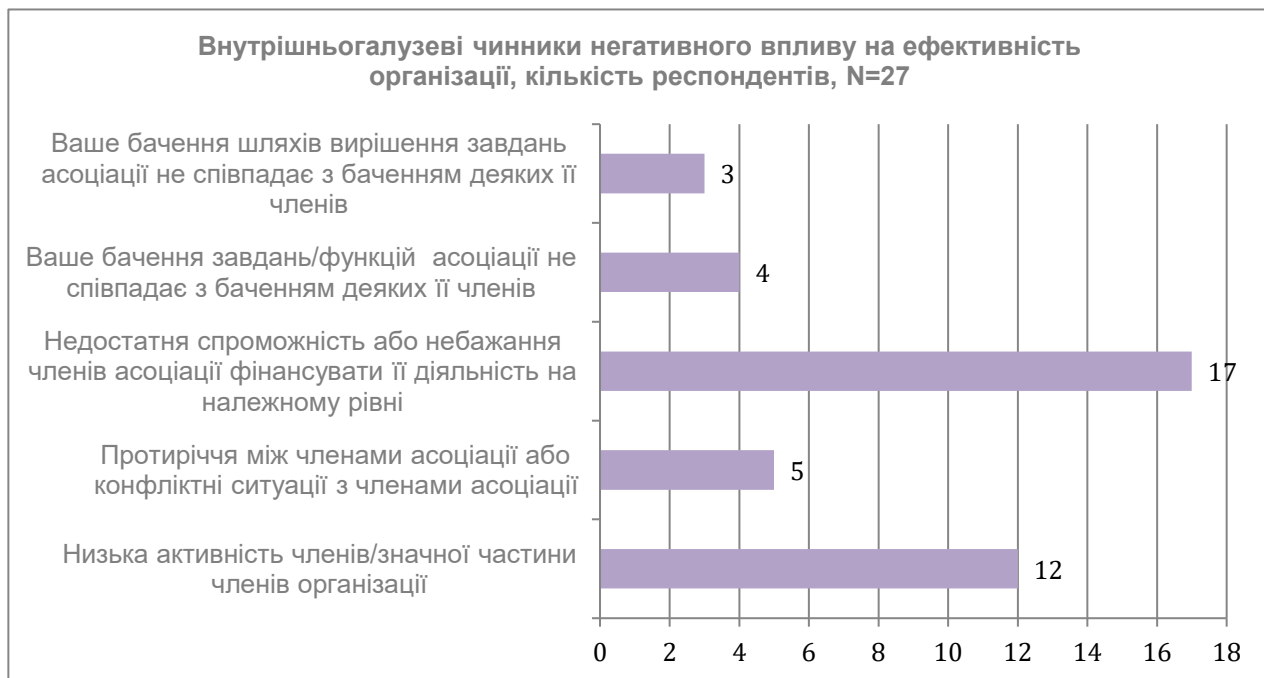

Рис.9. Розподіл відповідей респондентів на запитання щодо внутрішньогалузевих чинників, які негативно впливають на ефективність їх організації

Щодо внутрішньогалузевих негативних чинників можна зробити висновок, що ефективність діяльності значної частини асоціацій зменшується насамперед внаслідок недостатньої спроможності або небажання членів асоціацій фінансувати їх діяльність на належному рівні та внаслідок низької активності членів/значної частини членів організації.

У дослідженні вивчався також вплив внутрішніх чинників на розвиток асоціацій, перелік яких було формалізовано, а результати відповідей представлено на рис. 10.

Рис.10. Розподіл відповідей респондентів на запитання щодо внутрішніх чинників, які негативно впливають на ефективність їх організацій

Отже, серед запропонованих варіантів внутрішніх чинників впливу найбільший негативний вплив на ефективність понад половини асоціацій має недостатнє фінансування, а найменший, на думку респондентів, - недосконала внутрішня організаційна структура. Значний вплив чинників, пов'язаних із нестачею кваліфікованих ініціативних кадрів, що і зумовлює ефективність підтримки асоціацій шляхом навчання кадрів.

Респондентів попросили також вказати, приблизно яка частка членів постійно та у повному обсязі сплачує членські внески до Асоціації. Отримані результати представлені на рис.11.

Рис.11. Оцінки респондентами частки членів, які постійно та у повному обсязі сплачують членські внески до Асоціації

Оцінки респондентів поляризувалися проте з тенденцією до більш повного та регулярного фінансування. Майже третина респондентів (вісім асоціацій) відзначила, що тільки 20-30% їх членів постійно та у повному обсязі сплачують членські внески до асоціації, і така ж частина респондентів відзначила, що від 90 до 100% їх членів вчасно і в повному обсязі сплачують членські внески. У цілому понад половини (шістнадцять респондентів) зазначили, що від 70 до 100% їх членів вчасно і в повному обсязі сплачують членські внески.

В анкеті також запитувалася думка тих респондентів, які вважають недосконалу внутрішню організаційну структуру їх організації негативним чинником впливу на її розвиток. Таких організацій чотири і вони прокоментували свою думку так:

- Витрати на реєстрацію, розробку статуту та отримання необхідних дозвільних документів були покриті за рахунок отриманих членських внесків. В той же час коштів на утримання виконавчої дирекції, районних осередків, виплату відряджень та на придбання сучасного офісного обладнання не вистачає;
- Відсутність усталених комунікаційних каналів;
- Застаріла, економічно не вигідна та громізка структура, яка дублює адміністративну – центр - область, район, село – селянин;
- Потреба у перезавантаженні організаційної структури та пошуку альтернативних джерел фінансування.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВОЮ СВОЇХ ФУНКЦІЙ З РЕГУЛЮВАННЯ ГАЛУЗЕЙ/РИНКІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕЛЕГУВАННЯ ГАЛУЗЕВИМ АСОЦІАЦІЯМ

У наступному блоці анкети оцінюється ефективність виконання державою своїх функцій на відповідних ринках і перспективи делегування їх частини галузевим асоціаціям.

Спочатку респондентів просили зазначити види державного регулювання, які мають найбільший ступінь впливу на певний сектор. Крім податків, дві асоціації (горизонтального типу) відзначили застосування акцизів, сім – державної підтримки, десять – вимог до безпечності продукції, дванадцять – сертифікації.

Асоціації додатково відзначили такі види державного регулювання як ліцензування, регіональні програми розвитку, адміністративне державне регулювання цін, реєстрація, абсурдні намагання у вигляді домової кухні та туристичного супроводу у власному господарстві, встановлення тарифів на тепло. При цьому, Фітосанітарна асоціація України зазначає, що в їх галузі відсутнє державне регулювання.

Оцінки респондентів щодо ефективності регулювання державою галузей/ринків представлені на рис. 12.

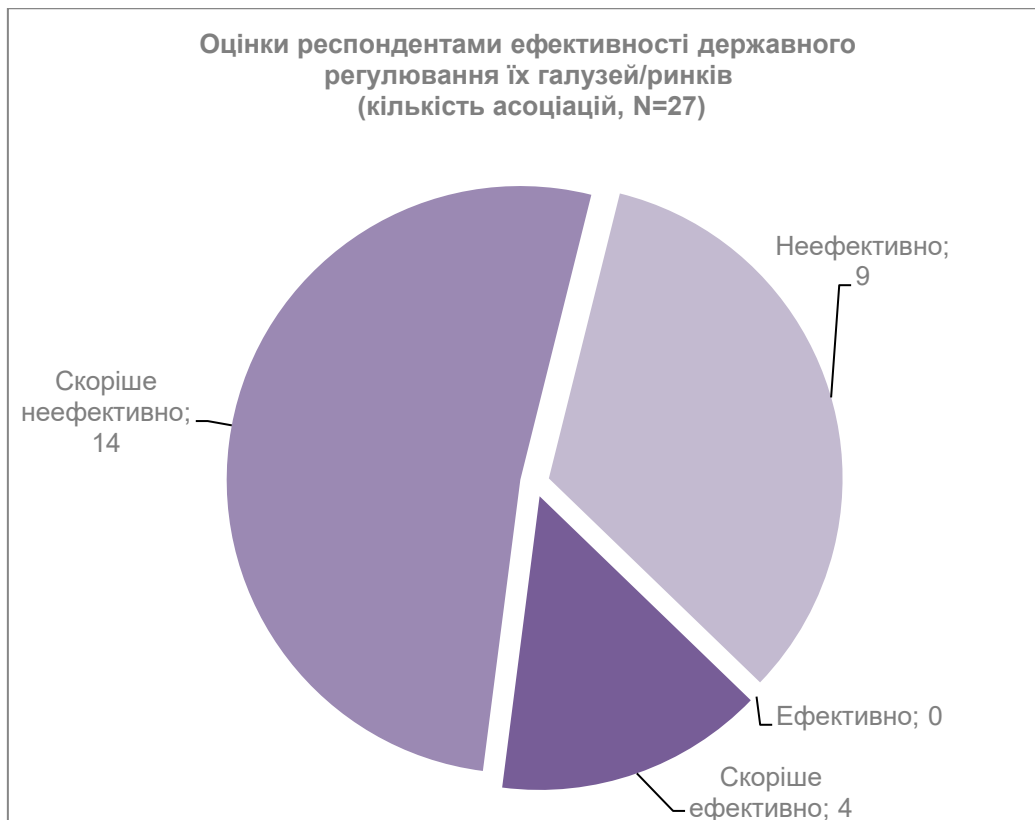

Рис. 12. Оцінки респондентами ефективності державного регулювання їх галузей/ринків

У таблиці 9 наведені відповіді респондентів на відкрите запитання щодо ефективності регулювання державою їх галузі, згруповане за варіантами їх відповіді на формалізоване запитання «скоріше неефективно» і «неефективно».

Таблиця 9

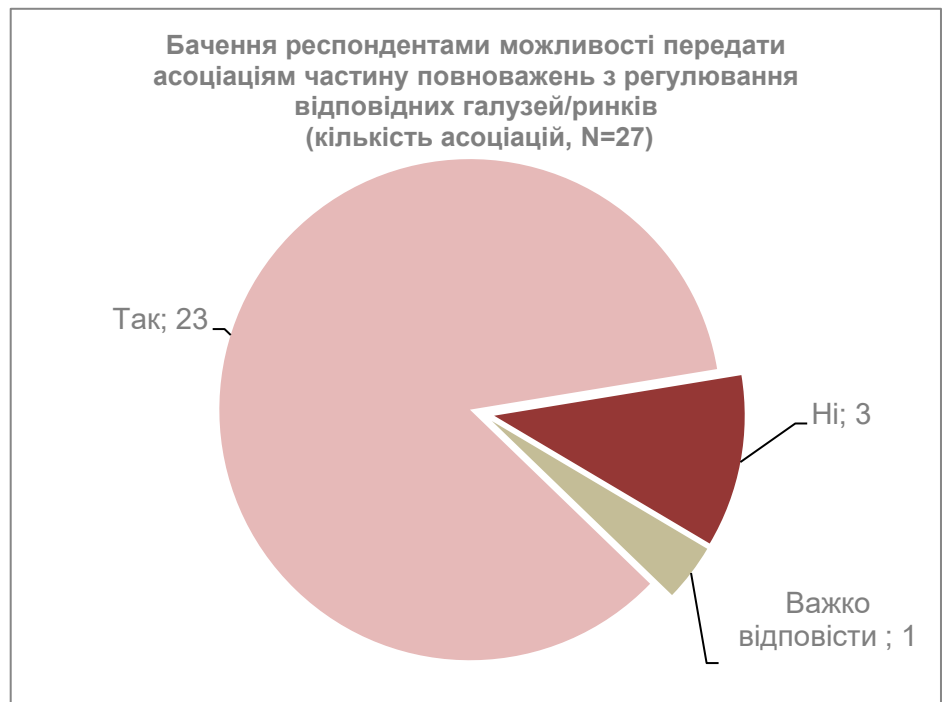
ВІДПОВІДІ РЕСПОНДЕНТІВ НА ВІДКРИТЕ ЗАПИТАННЯ ЩОДО ЕФЕКТИВНОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВОЮ ЇХ ГАЛУЗІ	
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	КОМЕНТАРІ РЕСПОНДЕНТІВ
Вважають державне регулювання «скоріше неефективним»	
Українська зернова асоціація	Старі підходи до вирішення проблем. Слабке використання міжнародного досвіду. Концентрація на позиціюванні себе перед суспільством.
Асоціація «Свинарі України»	Наприклад, приймаються закони чи регулювання, які шкодять розвитку галузі або навіть суперечать логіці виробництва. Виправити такі недоліки забирає чимало часу, коштів та зусиль. При цьому не завжди є підтримка з боку органів влади.
Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»	Держава не вважає важливими і актуальними питання регулювання діяльності галузі грибівництва. Нема підтримки з боку держави у вирішенні існуючих проблем виробників грибів. Ринок грибів нестабільний, мають місце коливання, які призводять до великих збитків виробників грибів.
Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої»	Державні органи практично не мають можливості регулювати ринок сої, так як у них немає рычагів впливу
Асоціація виробників молока (АВМ)	Повільні процеси дерегуляції, брак кваліфікованих експертів, здатних аналізувати правові колізії та розробляти необхідні зміни, відповідно до сучасних умов функціонування бізнесу.
Всеукраїнське громадське об'єднання	Намагання застосовувати адміністративні інструменти до економічних факторів, що часто створює конфліктні ситуації.

«Українська аграрна конфедерація»	
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	Немає гарантованої, щорічної підтримки розвитку фермерства, сімейного фермерства та сільських територій України.
Федерація органічного руху України	На даному етапі держава ніяк не регулює органічний ринок через відсутність важелів впливу, відсутність фахівців щодо органіки в органах влади, нормативних документів.
Громадська організація «Запорізька сільськогосподарська палата»	Відсутність чітких (зрозумілих) для членів ГО правил гри як в суспільному, так і в ринковому секторах. Відсутність доступного кредитування для виробничої діяльності, неможливість експорту малих партій сільськогосподарської продукції. Відсутність закону про інституцію саморегулювання галузі сільського господарства. Зміна третього міністра Мінагрополітики за три роки.
Українська голштинська асоціація	Члени асоціації імпортують в Україну спермопродукції іноземного походження, а в українській племінній книзі вітчизняні бики показані як кращі, ніж іноземні, і як правило ці бики однієї компанії.
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	Ринок ветпрепаратів регулюється лише на етапі реєстрації препаратів добросовісних виробників та дистриб'юторів. Після реєстрації регулювання ринку відсутнє. Тому ринок заповнений незареєстрованими та контрабандними препаратами сумнівної якості.
ГО «Центр розвитку села»	Напрямок розвитку села закладений в урядові програми та велику кількість стратегій на місцевому рівні. Наразі постає потреба у координації зусиль усіх цільових груп у процесі розвитку громадської, політичної та бізнесової активності на селі.
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"	Проблеми пов'язані із монопольним положенням підприємств Теплокомуненерго і небажанням їх підключати до теплових мереж незалежних виробників тепла. Відсутній ринок твердих біопалив. Проблеми доступу бізнесу до біопаливної сировини.
Вважають державне регулювання «неефективним»	
Українська Асоціація виробників картоплі (УАВК)	Державне регулювання і держзамовлення відсутні.
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	На сьогодні держава створила систему регулювання, при якій головним є якість власника племінних тварин, а не сама тварина. Від того, атестований власник чи ні, залежить, чи зможе тварина бути використана у племінній справі та чи буде її потомство племінне. Якщо власник з якихось причин втрачає атестацію, то тварина втрачає цінність. Кількість коней, які народжені в Україні, але зареєстровані в Асоціаціях інших країн, досягла 80 %. Більше 500 000 грн. витрачають наші виробники на реєстрацію в інших країнах.
Всеукраїнська громадська організація «Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України»	Держава "задушила" у своїх обіймах кооперацію, так і не давши їй розвинути та всіляко перешкоджаючи її розвитку.
Громадська Організація «Українська ПестКонтроль Асоціація»	Відсутність законодавства в цій галузі, але дезінфекція, дезінсекція, дератизація та фумігація затребувана усіма сегментами ринку і тарифікована.
Фітосанітарна асоціація України	На сьогоднішній день державне регулювання в більшості випадків відсутнє або застаріле.
Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»	Важко відповісти
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	Не розуміють соціально-економічну складову сільського туризму, присутні стереотипи. Використовується досвід країн ЄС у сучасному стані, а не у початковий період становлення та розвитку.

Громадська спілка «Борошноmeli України»	Адміністративне державне регулювання цін на борошно сприяло занепаду галузі. Галузь є інвестиційно непривабливою, технологічно відсталою, більшість підприємств галузі не мають можливості самостійно забезпечувати себе сировиною для роботи та зобов'язані купувати сировину на ринку, де цінову конкуренцію виграють зернотрейдери.
--	--

Переважає більшість представників асоціацій (23 з 27) вважають, що на сучасному етапі розвитку асоціацій в АПК держава може передати їм частину повноважень з регулювання відповідних галузей/сфер діяльності (рис. 14).

Рис. 14. Розподіл
відповідей
респондентів на
запитання «Чи
вважаєте Ви, що на
сучасному етапі
розвитку асоціацій в
АПК держава може
передати їм частину
повноважень з
регулювання
відповідних
галузей/сфер
діяльності?»,
кількість
респондентів

Мотиви тих, хто обрав негативну відповідь, такі:

На сьогодні українські суб'єкти господарювання не володіють достатнім розумінням у цілому процесі державного управління та необхідності дотримуватися балансу інтересів держави і бізнесу. Розпорошеність по секторальним напрямом – присутні два-три об'єднання. Наявні окремі категорії суб'єктів державного господарювання (установи та академії наук), які вимагають ряд переваг для ведення їх господарської діяльності;

Інституційна недосконалість взаємодії держави і громадянського суспільства, відсутність у асоціацій розуміння спільних вигід, орієнтація їх діяльності на задоволення сьогоденних інтересів окремих груп осіб;

(1) Відсутність законодавства про саморегулювні організації та прийнятних моделей набуття саморегулювального статусу (на даний момент «бізнес-асоціації» працюють в п'яти організаційно-правових формах, частина з яких вже відсутня в українському законодавстві, а інша має законодавчі обмеження щодо членства усіх економічних суб'єктів на ринку за організаційно-правовою формою). (2) Відсутність культури практики самоуправління через членську організацію. (3) Пропоновані моделі в законопроектах, поданих депутатами, мають суттєві недоліки, які можуть бути використані для узурпації керівництва в створених

за такими законами організаціями зацікавленими особами. (4) Пропоновані моделі від громадськості знаходяться на початкових етапах розробки, тому для запровадження саморегулювання необхідний перехідний період, в якому органи державної влади мають погоджувати з профільними асоціаціями проекти нормативних актів, що відносяться до сфери діяльності таких асоціацій. Під час перехідного періоду необхідно провести інформаційно-роз'яснювальну кампанію щодо механізмів саморегулювання та необхідності участі в її роботі і, відповідно, перспектив того, що від цього отримає підприємство. А також формування кінцевої/их моделі організації саморегулювальної організації.

Мотиви тих, хто обрав позитивну відповідь, наступні:

Українська зернова асоціація	Забезпечить широку експертну базу. Сприяє найскорішому використанню міжнародного досвіду. Дасть публічний контроль за використанням ресурсів
Громадська спілка "Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України"	Бізнес вже готовий самостійно регулювати ринок.
Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	Тому що держава виконує свої повноваження неефективно.
Українська Асоціація виробників картоплі (УАВК)	Оскільки рівень специфічних знань, професіоналізму, розуміння проблем галузі в Асоціації вищий, ніж у працівників МінАПК.
Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої»	Конкретне вирішення питань, пов'язаних із організацією виробництва і переробки сої.
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	Тому що ця система взаємовідносин між державою та власниками племінних тварин успішно працює в усіх розвинутих країнах.
Асоціація виробників молока (АВМ)	Експерти та учасники галузі молочного скотарства відзначають, що за всі роки незалежності України останні три роки (від 2014-го) видалися найбільш турбулентними щодо кардинальних змін у правовому полі діяльності аграрних підприємств. Реагуючи на потреби господарств-учасників, АВМ започаткували послугу з оперативного консультування господарств у форматі телефонної «Гарячої юридичної лінії» (із залученням послуг незалежних юридичних експертів), освітні семінари та вебінари, ініціює та фінансує роботу над законодавчими ініціативами. Робота з удосконалення правового поля діяльності молочного скотарства України стала одним із ключових напрямів діяльності АВМ.
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	Відповідно до закону України «Про фермерське господарство» асоціація фермерів та приватних землевласників України (АФЗУ) є представницьким органом фермерів в Україні, але на посаду генерального директора Державного фонду підтримки фермерських господарств призначають без рекомендації АФЗУ
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	Тому що члени ССОКУ безпосередньо працюють в АПК і добре розуміються на шляхах вирішення існуючих проблем.
Федерація органічного руху України	В залежності від спеціалізацій асоціацій.

Громадська організація "Запорізька сільськогосподарська палата"	В державі відсутні ресурси для проведення ефективної аграрної політики. В умовах ринкової економіки держава не в змозі регулювати всі питання в розвитку галузі сільського господарства. Дорадча діяльність, дуальна система аграрної освіти в галузі сільського господарства повинні бути передані новоствореній саморегулювній інституції на основі відповідного закону.
Українська голштинська асоціація	Держава не займається покращенням генетичного потенціалу Українських корів та виходом з українськими нетелями на світовий ринок, що могло б дати додаткову вартість власникам тварин.
ВГО «Фумігаційна асоціація»	Тому що здійснювати контроль та вносити зміни в діяльність АПК мають практики, а не теоретики. І саме асоціації досконало знають, чого потребується та чи інша галузь.
Фітосанітарна асоціація України	На етапі розвитку орієнтованого на споживача ринку послуг компанії – учасники галузевих асоціацій зацікавлені в формуванні реальних правил для ефективного результату, що є показником стабільного розвитку галузі.
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	Асоціація могла б: здійснювати сертифікацію виробництв на відповідність вимогам Належної виробничої практики та діючого законодавства; організовувати експертизу матеріалів реєстраційних дос'є; брати участь у проведенні процедури видачі ліцензій виробникам ветеринарних препаратів.
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	Маємо досвід, фахівців, розуміння та бажання і, головне, мотивацію розвивати ІДЕЮ. 20 років втрачені на переконання, розтлумачення, ознайомлення тощо чиновника, який постійно змінювався.
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"	Основне регулювання сектору здійснюється через встановлення тарифів на тепло і електричну енергію, що врегульовані Законами України; в інші питання регулювання залучення профільних асоціацій вважаємо доцільним

Вісімнадцять з 27 асоціацій відзначили, що мають власні розробки/міркування щодо здійснення функцій регулювання їх галузі/сфери діяльності, і описали їх таким чином:

Українська зернова асоціація	Забезпечення продовольчої безпеки Держави за рахунок створення запасів переробниками у конкурентному середовищі, а не за рахунок адміністративного регулювання та заборон. Відкриття ринку землі. Створення ЄДИНИХ правил, які дозволять використовувати землю як ресурс найбільш ефективно. Концентрація на роботі кооперативів.
Асоціація «Свинарі України»	Так, це може стосуватися розробки і впровадження стандартів галузі, а також часткового контролю їх виконання. Наприклад: стандартів біобезпеки господарств (система компартментів); стандартів благополуччя тварин; гігієнічних стандартів до свиноферм тощо. Представлення інтересів виробників у розподілі коштів із приватно-державних протиепізоотичних фондів.
Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	Державі потрібно поступово передати асоціаціям повноваження з регулювання відповідних галузей, залишивши лише деякі контролюючі функції.
Українська Асоціація виробників картоплі (УАВК)	Регулювання галузі і визначення напрямів розвитку її професійного сегменту можливе на основі результатів Дослідження ринку картоплі і напрямів її переробки в сусідніх країнах. Дослідження повинні фінансуватися державою.
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	Функція з ведення племінної справи повинна бути передана Асоціаціям відповідних порід. Відповідно до вимог ЄС повинна проходитись сертифікація Асоціацій.
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	Окремі функції регулятивного характеру (наприклад, якість продукції) варто передати профільним асоціаціям. Розширення повноважень самоврядності через діяльність асоціацій.

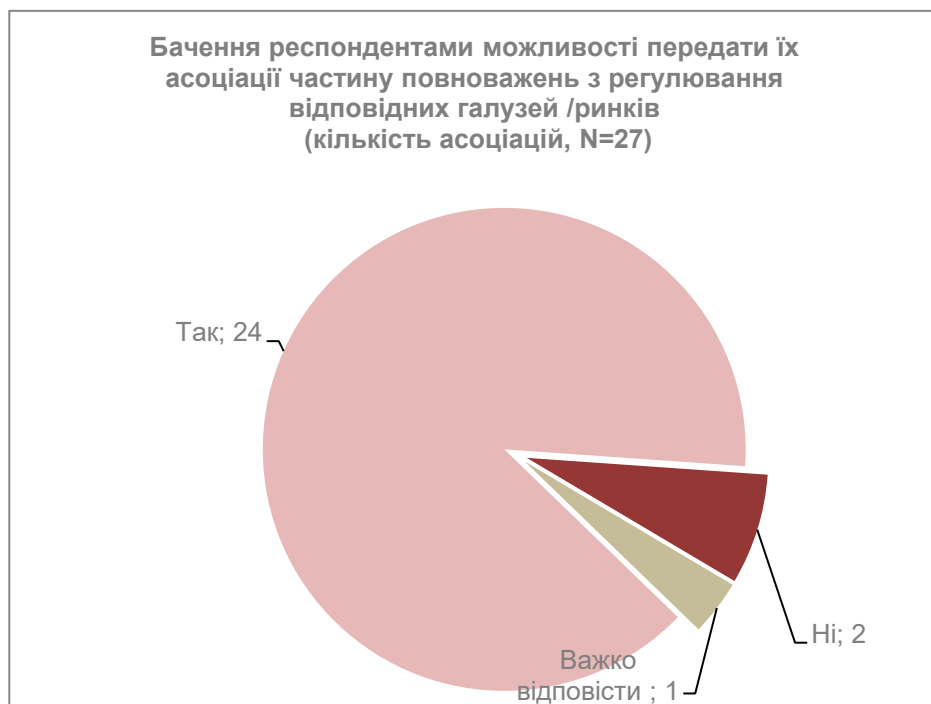
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	Стратегія розвитку фермерства, сімейного фермерства та сільських територій України. Пропозиції по обігу земель сільськогосподарського призначення в Україні. Пропозиції по системі оподаткування фермерів та сімейних фермерів України.
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	Для регулювання необхідно створювати змішаний орган з регуляторними можливостями, який би займався розвитком кооперації. За основу можна взяти досвід Японії, Франції чи Південної Кореї.
Федерація органічного руху України	Сферу органічного виробництва та ринок споживання має регулювати держава і аж ніяк не асоціації. Можливим варіантом було б ведення реєстру органічних виробників, однак це в тому випадку, коли б сферу діяльності сектора представляла лише єдина асоціація, а не декілька. До того ж вже є нормативний документ, що передбачає ведення реєстру Міністерством агрополітики. Громадськість же має виконувати більше наглядові функції щодо регуляторної діяльності органами влади та об'єктивності і неупередженості виконання владних повноважень
Громадська організація "Запорізька сільськогосподарська палата"	Розроблена концепція Закону України про саморегульну інституцію в галузі. На рівні області прикладаємо усі зусилля для створення такої саморегульної інституції в галузі сільського господарства та сільській місцевості.
Українська голштинська асоціація	Програма генетичного покращення тварин.
ВГО «Фумігаційна асоціація»	Так, ми проводимо навчання за своїми програмами, створили Стандарт галузі - Настанова Пест фрі.
Фітосанітарна асоціація України	Досить успішно впроваджуємо саморегулювання послуг фумігації розробивши Положення, в якому прописано чіткі вимоги до надання якісних послуг з фумігації у відповідності до норм чинного законодавства України, міжнародних вимог та світових практик. Подібний проект розпочинаємо з інспекційними компаніями та сюрвеєрами.
Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»	Маємо напрацювання у земельній сфері
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	1) Проблема доступу до інформації селян – створення всеукраїнської мережі ІКАТО – інформаційно-консультативних та агротуристичних осередків на базі успішних садіб сільського туризму у формі біфункціонального житла (родина/турист у сезон/слухач у не сезон). Плюси – вже створені умови для проживання, харчування та є можливості для навчання або консультацій слухачів за будь-якими напрямками життя-буття у селі. Тобто не потрібні кошти на будівництво навчального центру, його охорони та облаштування. Мінуси – необхідно здійснити тендер для визначення за географією, напрямками сільськогосподарської або позааграрної діяльності, провести серію тренінгів для навчання перспективних місцевих тренерів, допомогти у розробці навчальних програм та консультацій, видання літератури та розміщення у мережі інтернет. 2) Система категоризації та екомаркування у сфері сільського туризму відповідають українським нормативам та вимогам. Програми, знаки та сертифікати розробила Спілка СЗТУ, базуючись на досвіді профільних асоціацій ЄС, які мають у цьому питанні визнання та підтримку, так як це - гарантія та безпека, це - розвиток
ГО «Центр розвитку села»	Напрямок розвитку села, закладений в урядові програми, та велику кількість стратегій на місцевому рівні. Наразі постає потреба у координації зусиль усіх цільових груп у процесі розвитку громадської, політичної та бізнесової активності на селі.

Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників	Підготовлено відповідні пропозиції щодо децентралізації влади та передачі повноважень галузевим асоціаціям
--	--

Асоціації, які надали чіткі пропозиції щодо функцій регулювання їх галузі, відзначені у відповідному стовпчику Підсумкової таблиці.

Переважна більшість керівників асоціацій (24 з 27) вважають, що їх асоціація готова виконувати повноваження з регулювання відповідної галузі (рис. 15).

Рис. 15. Розподіл відповідей респондентів на запитання «Чи вважаєте Ви, що Ваша асоціація готова виконувати повноваження з регулювання відповідної галузі?», кількість респондентів

У таблиці 10 наведені відповіді респондентів на відкрите запитання анкети щодо конкретизації повноважень держави з саморегулювання, які готові виконувати їх асоціації.

Таблиця 10

ПРОПОЗИЦІЇ АСОЦІАЦІЙ ЩОДО ФУНКЦІЙ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ДЕЛЕГОВАНІ ДЕРЖАВОЮ	
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	ЯКІ САМЕ ПОВНОВАЖЕННЯ ВИ ГОТОВІ ВИКОНУВАТИ?
Українська зернова асоціація	Забезпечення продовольчої безпеки Держави. Представництво України у міжнародних організаціях, пов'язаних з зерновим сектором. Розробка нових стандартів на зерно та правил управління зберіганням зерна
Асоціація «Свинарі України»	Це може стосуватися розробки і впровадження стандартів галузі, а також часткового контролю їх виконання. Наприклад: стандартів біобезпеки господарств (система компартментів); стандартів благополуччя тварин; гігієнічних стандартів до свиноферм тощо. Представлення інтересів виробників у розподілі коштів із приватно-державних протиепізоотичних фондів.
Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	Так, але після розбудови інституційної спроможності асоціації. Розробка стратегій розвитку галузі, ситуаційний експертний аналіз діяльності галузі, виявлення проблемних питань розвитку і розробка програмних документів щодо їх вирішення, формування

	проектів законодавчих ініціатив (у сфері стандартизації, сертифікації, захисту прав споживачів, професійної підготовки фахівців, дослідницької діяльності, фінансуванні заходів, направлених на розвиток галузі) і таке інше.
Українська Асоціація виробників картоплі (УАВК)	Ліквідація карантинних та інших обмежень, що стоять на перепоні експорту картоплі до країн Євросоюзу. Брати участь в Атестації насінневих господарств-виробників насіннєвого матеріалу.
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	Ведення племінних книг, оцінка поголів'я, паспортизація, атестація плідників
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	Регулювання та координація функцій з управління якістю.
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	Керівництво Державним фондом підтримки фермерських господарств України
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	Визначення напрямів розвитку кооперації, розробка програм підтримки, навчальних програм для фахівців тощо.
Федерація органічного руху України	Деякі функції щодо регулювання галузі можуть виконувати асоціації. Зокрема, в органічному секторі – це може бути відслідковування появи на внутрішньому ринку недобросовісних виробників, псевдо-органіків та звернення до державних органів щодо вжиття відповідних заходів.
Громадська організація "Запорізька сільськогосподарська палата"	Після відповідної підготовки та вивчення європейського досвіду ГО готова проводити:- дорадчу діяльність, - елементи дуальної освіти спільно з професійно-технічними навчальними закладами.
ВГО «Фумігаційна асоціація»	Навчання: системі НАССР, кваліфікації пест-контроль, оцінка відповідності та сертифікація
Громадська Організація «Українська ПестКонтроль асоціація»	Навчання, сертифікація, аудит, створення Технічного Комітету при Укр НДНЦ, розробка законодавчої та нормативної бази, створення нової галузі індустрії пест-контролю, та створення робочих груп при Громадських Радах міністерств, Кабінеті Міністрів України, Верховної Ради, Адміністрації Президента, та Комісії з біобезпеки та біологічного захисту при Раді національної безпеки і оборони України.
Фітосанітарна асоціація України	Передумовою створення ФАУ була відсутність державного регулювання, необхідність самоконтролю та самоорганізації. Саме такі засади є пріоритетними в діяльності ФАУ. Тому від самого початку заснування Асоціації ми напрацьовуємо ряд документів, які дають змогу підняти якість надання послуг, збереження здоров'я людей та навколишнього середовища.
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	Асоціація могла б: здійснювати сертифікацію виробництва на відповідність вимогам Належної виробничої практики та діючого законодавства; Організовувати експертизу матеріалів реєстраційних дос'є; Приймати участь у проведенні процедури видачі ліцензій виробникам ветеринарних препаратів.
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	Формувати всеукраїнську мережу ІКАТО (інформаційно-консультативних та агротуристичних осередків на базі успішних садіб сільського туризму) для здійснення навчання та консультацій сільського населення за професією з класифікатора професій – «робітник сільського зеленого туризму». Формувати всеукраїнську мережу «Українська гостинна садиба» та «Зелена садиба» - шляхом формування Інституту експертів-консультантів з категоризації та екомаркування, проведення категоризації, екомаркування садіб, контроль відповідності послуг.

Респондентів просили також визначити потреби асоціації для того, щоб вона могла виконувати функції саморегулювання, які наведені на рис. 16.

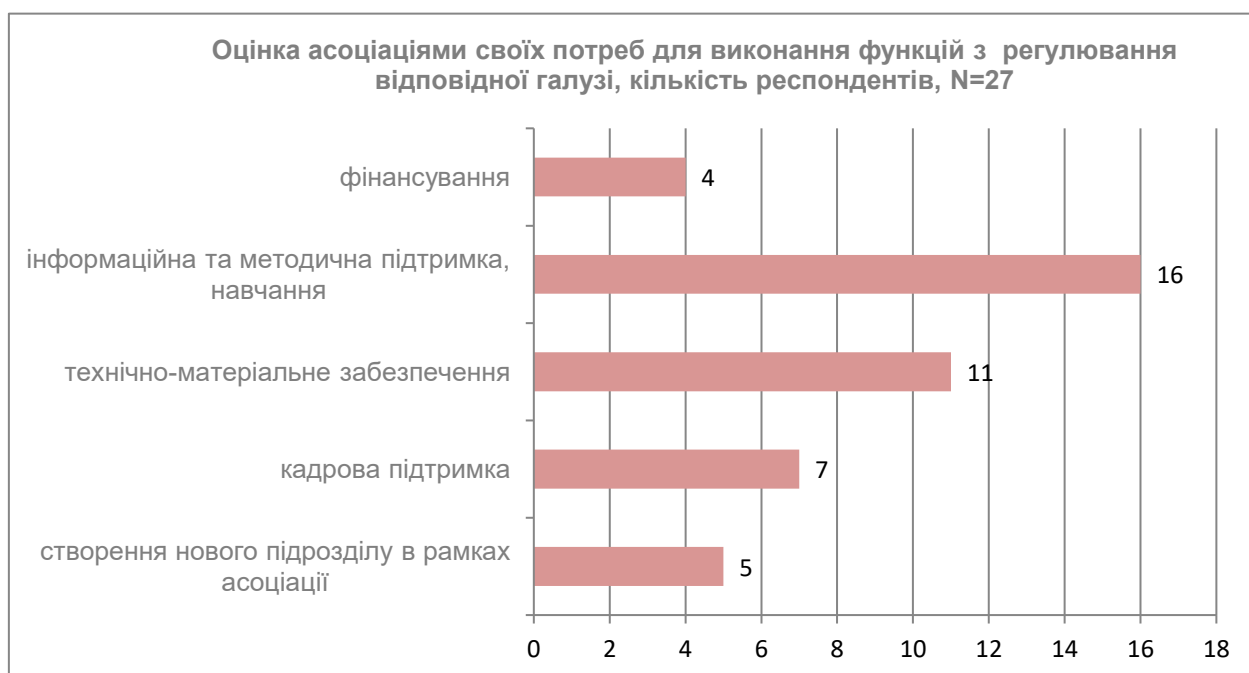

Рис. 16. Розподіл відповідей респондентів на запитання «Якщо Ви вважаєте, що Ваша асоціація готова виконувати повноваження з регулювання відповідної галузі, то що Вам для цього потрібно?», кількість респондентів

За виключенням однієї асоціації, яка утрималась від відповіді на запитання, всі організації готові співпрацювати з іншими галузевими асоціаціями у здійсненні функцій саморегулювання.

Також всі організації, за виключенням однієї, хотіли б скористатися допомогою донорів, спрямованою на підвищення їх потенціалу для отримання статусу саморегулювальної організації. Нижче в таблиці 11 наведені пояснення керівників асоціацій щодо того, у якій формі вони хотіли би отримати допомогу.

Таблиця 11

ФОРМИ ПОТЕНЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ АСОЦІАЦІЯМ	
Громадська спілка "Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України"	Гранти та навчання
Асоціація «Свинарі України»	Реалізація спільних проектів для розвитку галузі
Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	Навчання, інформаційна та методична підтримка, розробка проектів необхідних документів, первинне фінансування.
Українська Асоціація виробників картоплі (УАВК)	Фінансова підтримка.
Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої»	Участь у фінансуванні і проведенні семінарів-навчань, конференцій, форумів, майстер-класів.

Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	У вигляді інформаційно-матеріальної допомоги щодо створення централізованих баз даних коней
Асоціація виробників молока (АВМ)	Допомога в організації та фінансуванні тренінгів і навчання для персоналу АВМ, консультаційна допомога експертів.
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	Інформаційна та методична підтримка, навчання персоналу, фінансування, кадрова підтримка.
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	Отримати технічну допомогу або грант для розвитку інституційної спроможності Асоціації фермерів та приватних землевласників України.
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	Навчання, опис успішного досвіду інших країн, залучення іноземних експертів з кооперації.
Федерація органічного руху України	Ми потребуємо, в першу чергу, фінансової підтримки наших заходів. Для українського органічного ринку залишається дуже актуальним питання роботи не лише з виробником, а й споживачем. Наш споживач в переважній більшості до цього часу не розуміє різницю між органічними продуктами та так званими «еко» продуктами, що представлені на полицях магазинів. Через недобросовісну конкуренцію страждає сертифікований органічний виробник. Для роз'яснення ми видаємо та розповсюджуємо друкований журнал «ORGANIC UA», проводимо ярмарки органічних продуктів для прямого зв'язку виробника зі споживачем. Також важливою інформаційною складовою, яку постійно треба розвивати, є інформаційне наповнення інтернет-ресурсів, сторінок в соціальних мережах; видання фахової літератури тощо.
Громадська організація "Запорізька сільськогосподарська палата"	Залучення національних та міжнародних експертів з питань функціонування саморегулювних організацій. Матеріально-технічного забезпечення сучасним обладнанням. Методичною підтримкою.
Українська голштинська асоціація	Створення страхового фонду, обов'язковість оплати членських внесків, єдині та чіткі правила гри на ринку.
Насіннева асоціація України	Фінансова підтримка, адміністративна допомога.
ВГО «Фумігаційна асоціація»	Фінансовий, кадровий, технічний.
Громадська Організація «Українська ПестКонтроль Асоціація»	Навчання, матеріально – технічне забезпечення.
Фітосанітарна асоціація України	Технічна допомога, обмін досвідом з організаціями, які мають досвід саморегулювання.
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	Розробка та затвердження необхідної законодавчої бази; інформаційної та методична підтримка, навчання та стажування співробітників.
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок	Фінансова, консультаційна і фахова допомога.
Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»	Матеріально-технічної підтримки, навчання керівників регіональних підрозділів.

Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»	Організаційна розбудова, експертна підтримка, комунікація з подібними структурами інших країн.
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	Розробка та реалізація системних проектів у сфері сільського зеленого туризму та позааграрних видів діяльності.
ГО «Центр розвитку села»	Консультативна допомога щодо нарощення сервісної складової діяльності організації, створення інформаційної платформи для членів та цільових груп діяльності організації.
Громадська спілка «Борошномери України»	Організаційна, фінансова, медійна, щодо формування коаліції зацікавлених організацій для розробки моделі/моделей сморегульованої організації, підготовки відповідних проектів законодавчих актів та адвокація їх перед органами державної влади та громадськості в цілому.
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"	Фінансова допомога та тренінги/навчання

Всі організації за виключенням однієї асоціації зазначили, що мають потребу у тренінгах для керівництва і персоналу, і відзначили запропоновані в анкеті теми тренінгів, які їх цікавлять. Відповідну інформацію узагальнено у таблиці 12.

Таблиця 12

ПОТРЕБА У ТРЕНІНГАХ ДЛЯ КЕРІВНИЦТВА І ПЕРСОНАЛУ																					
НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	ЧИ ІСНУЄ ПОТРЕБА У ТРЕНІНГАХ?	ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ	ПРОХОДЖЕННЯ ЗАКОНОПРОЕКТІВ	АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ ЗАКОНОПРОЕКТІВ	ВІДСТЕЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ	ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ТОРГІВ	РЕЄСТРАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ПРИ ЇХ КОНСОЛІДАЦІЇ	ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИЕПІЗООТИЧНИХ ЗАХОДІВ	МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНІЧНОГО РИНКУ	МАРКЕТИНГ ТА РЕКЛАМА ОРГАНІЧНИХ ПРОДУКТІВ	ФОНДИ СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ	МОДЕЛІ ПАРТНЕРСТВА ДЕРЖАВИ І БІЗНЕСУ ДЛЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	ІНСТИТУТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА СЕЛІ	ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ НА СЕЛІ	ОРГАНІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ	КОМУНІКАЦІЙНИЙ ЕТИКЕТ	ТРЕНІНГ З ПІДГОТОВКИ ЗАЯВОК НА ОТРИМАННЯ ГРАНТІВ	КУЛЬТУРА ДІЛОВОГО МОВЛЕННЯ	ІНШІ	ІНШІ	ІНШІ
Українська зернова асоціація	так	1	1	1	1		1					1					1	1			
Громадська спілка "Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України»	так		1	1	1			1		1	1		1			1	1	1			
Асоціація «Свинарі України»	так				1			1											Досвід діяльності саморегулівних організацій в АПК		

Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	так	1	1	1	1				1	1						1	1	1	Організація аналітичної діяльності галузевої асоціації	Кращі практики організації діяльності асоціацій з регулювання галузі /сфери діяльності	Розвиток інституційної спроможності галузевої асоціації
Українська Асоціація виробників картоплі (УАВК)	так										1	1		1			1				
Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої»	так								1				1	1			1				
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків в Україні»	так		1														1	1			
Асоціація виробників молока (АВМ)	так	1	1	1	1	1	1	1			1	1		1		1	1				

Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	так	1		1		1					1	1	1	1					
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	так	1				1			1		1	1	1	1			1		
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	так			1	1	1	1				1	1	1	1	1			Аналіз законодавства успішних країн для впровадження в Україні	Адаптація для впровадження в Україні іноземних навчальних програм для фахівців з кооперації
Федерація органічного руху України	так												1	1			1		
Громадська організація "Запорізька сільськогосподарська палата"	так						1				1	1	1	1			1		Вихід на міжнародні сільськогосподарські ринки з нішевими товарами, такими як: просо, льон, гірчиця, кондитерський соняшник
Українська голштинська асоціація	ні																		

Насіннева асоціація України	так	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
ВГО «Фумігаційна асоціація»	так		1		1												1		
Громадська Організація «Українська пест-контроль асоціація»	так	1		1	1			1							1	1	1	1	
Фітосанітарна асоціація України	так	1	1	1					1	1	1	1	1	1		1	1	1	Саморегулювання світовий досвід
ГС «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»	так	1		1	1			1								1	1	1	
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок	так	1	1	1	1					1	1	1	1	1	1	1	1	1	

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»	так										1		1		1				
Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»	так									1			1			1			
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	так									1			1	Можемо провести				Тренінги необхідні для власників садиб ІКАТО	Тренінги необхідні для експертів-консультантів з категоризації
ГО «Центр розвитку села»	так	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Адвокація	
Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників	так																	Економіко-математичне моделювання та прогнози	

Громадська спілка «Борошно мел и України»	так	1	1	1	1											1	1		Інформація/тренінги щодо правового поля господарських відносин / банківського валютного регулювання та ділових звичаїв країн Південно-Східної Азії та Африки	Маркетинг/реклами при виході на іноземні ринки (бажано на прикладі продуктів переробки зерна)
Громадська спілка "Біоенергетич на асоціація України"	так	1	1	1	1				1			1	1				1			

Наприкінці анкети респондентів просили визначити інші можливі сфери технічної допомоги донорів, яка потрібна їх асоціаціям для розвитку. Відповіді респондентів узагальнені у таблиці 13.

Таблиця 13

МОЖЛИВІ СФЕРИ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДОНОРІВ, ЯКА ПОТРІБНА АСОЦІАЦІЯМ ДЛЯ РОЗВИТКУ	
Громадська спілка "Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України"	Створення та підтримка експортного потенціалу малих та середніх підприємств; Створення та підтримка кластерів.
Громадська спілка "Всеукраїнська асоціація грибовиробників «Укргрибпром»"	Є потреба в створенні дієвого механізму фінансування розвитку галузі/сфери діяльності. Є потреба в створенні і організації роботи третейського суду для вирішення спірних питань між членами (учасниками) асоціації (а також іншими виробниками галузі), споживачами товарів та послуг. Є потреба в практичній допомозі організації роботи з ревізії існуючої нормативно-правової бази і стандартів, які регулюють діяльність виробників грибів і приведення їх у відповідність до європейських стандартів, норм і вимог.
Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	Розробка програмного забезпечення
Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»	Розбудова спроможності ефективного функціонування профільних асоціацій в галузях АПК, на принципах сталого розвитку. Формування «дахових» громадських організацій з метою виконання ряду регуляторних функцій в галузях АПК.
Асоціація фермерів та приватних землевласників України	Фінансування Програми розвитку фермерства сімейного фермерства та сільських територій України, підготовленої асоціацією фермерів та приватних землевласників України, в частині реалізації пілотного проекту в регіонах України
Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	Залучення фахівців з кооперативних союзів успішних країн
Федерація органічного руху України	Можливість підключення юридичної підтримки при розробці нормативно-правової бази щодо органічного виробництва, підтримка видань, інформаційних буклетів
Громадська організація "Запорізька сільськогосподарська палата"	Обмін досвідом з проведення робіт щодо інвентаризації земельних ділянок та розробки генеральних планів та стратегій розвитку об'єднаних територіальних громад. Розробки бізнес-планів для первинних виробників сільськогосподарської продукції та їх сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів з можливостями їх виходу на міжнародні ринки продовольства, у тому числі і в рамках програм про зміни клімату та продовольчої безпеки ООН.
Насіннева асоціація України	Інформаційна та аналітичне висвітлення
Громадська Організація «Українська ПестКонтроль асоціація»	Проведення третього Глобального Саміту з Пест-Контролю та Пест-Менеджменту, в рамках якого, проведення виставки Pest Control Expo, в Україні, м. Київ.

Фітосанітарна асоціація України	Світовий досвід саморегулювних організацій, налагодження діалогу саморегулювних організацій та органів влади.
Всеукраїнська асоціація кредитних спілок	Застосування в діяльності кредитних спілок при наданні фінансових послуг своїм членам ІТ- технологій, які б полегшували членам кредитних спілок одержати такі послуги
Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»	1)Інституційна розбудова Мережі; (2) Встановлення надійних комунікаційних зв'язків з локальними членами Мережі; (3) Mediating and Moderating Conflicts, (4) Моніторинг і оцінка програм сільського розвитку, (5) Participatory action approach to research and learning in rural development.
ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	Економічний розвиток у селі, розширення зайнятості та самозайнятості, збереження та відродження історико-культурної спадщини, впровадження моделей взаємодії (кластери та екосистеми), використання ІТ-технологій.
ГО «Центр розвитку села»	Підтримка проектів розвитку малого та середнього несільськогосподарського бізнесу на селі.
Громадська спілка «Борошномели України»	Допомога у сприянні експорту борошномельної продукції шляхом участі у міжнародних виставках, сприянні в установленні ділових контактів із представниками країн Південно-Східної Азії та Африки, Близького Сходу.
Громадська спілка "Біоенергетична асоціація України"	Технічні екскурсії в країни з розвиненою біоенергетикою.

Результати дослідження в частині потенціалу набуття асоціаціями статусу саморегулювних організацій наведені в Підсумковій таблиці нижче.

Підсумкова таблиця дослідження

УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АНКЕТУВАННЯ АСОЦІАЦІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ВИКОНАННЯ НИМИ ФУНКЦІЙ САМОРЕГУЛЮВАННЯ								
№ П/П	ТИП І НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	ФОРМУВАННЯ ВЛАСНИХ СТАНДАРТІВ ВВАЖАЮТЬ ПРІОРИТЕТОМ НА ПЕРСПЕКТИВУ	ВИКОНАННЯ ЧАСТИНИ ФУНКЦІЙ З РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ВВАЖАЮТЬ ПРІОРИТЕТОМ	ОХОПЛЮЮТЬ ЗНАЧНІ ЧАСТКИ ВІДПОВІДНОЇ ГАЛУЗІ	ВІДСУТНІСТЬ ПОВНОВАЖЕНЬ ЗАБАЖАЄ ВПРОВАДЖЕННЮ ПРИНЦИПІВ САМОРЕГУЛЮВАННЯ	МАЮТЬ ВЛАСНІ РОЗРОБКИ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ЇХ ГАЛУЗІ	ВВАЖАЮТЬ СЕБЕ ГОТОВИМИ ДО ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ САМОРЕГУЛЮВАННЯ	КОНКРЕТИЗУВАЛИ ПОВНОВАЖЕННЯ ДЕРЖАВИ, ЯКІ ВОНИ ГОТОВІ ВИКОНУВАТИ
<i>Вертикальні (продуктові) галузеві асоціації</i>								
1	Українська зернова асоціація			+		+	+	+
2	Громадська спілка «Міжрегіональний союз птахівників та кормовиробників України»	+		+	+			
3	Асоціація «Свинарі України»	+	+		+	+	+	+
4	Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація грибовиробників» («Укргрибпром»)	+	+				+	+
5	Українська асоціація виробників картоплі				+		+	+
6	Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	+	+		+	+	+	+
7	Асоціація виробників молока			+	+		+	
8	Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої»			+			+	
<i>Горизонтальні сільськогосподарські (за видом діяльності) асоціації</i>								
9	Всеукраїнське громадське об'єднання «Українська аграрна конфедерація»		+		+		+	+
10	Асоціація фермерів та приватних землевласників України					+	+	+

11	Всеукраїнська громадська організація "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"					+	+	+
12	Федерація органічного руху України			+			+	+
13	Громадська організація «Запорізька сільськогосподарська палата»			+		+	+	+
<i>Професійні об'єднання у сфері послуг та ресурсного забезпечення сільського господарства</i>								
14	Українська голштинська асоціація	+	+	+		+	+	
15	Насіннева асоціація України				+		+	
16	ВГО «Фумігаційна асоціація»		+		+	+	+	+
17	Громадська організація «Українська ПестКонтроль Асоціація»	+	+				+	+
18	Фітосанітарна асоціація України	+	+	+	+	+	+	+
19	Громадська спілка «Українська асоціація виробників і дистриб'юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок»			+	+		+	+
20	Всеукраїнська асоціація кредитних спілок						+	
<i>Громадські об'єднання, спрямовані на розвиток села і аграрної науки</i>								
21	Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад»					+	+	
22	Громадська спілка «Українська мережа сільського розвитку»						+	
23	ВГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	+			+	+	+	+
24	ГО «Центр розвитку села»	+					+	
25	Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників							
<i>Професійні об'єднання у переробних галузях</i>								
26	Громадська спілка «Борошномели України»		+		+		+	
27	Громадська спілка «Біоенергетична асоціація України»		+					

ДОДАТОК 1 ДО ЗВІТУ. СПИСОК І КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ГАЛУЗЕВИХ АСОЦІАЦІЙ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

СПИСОК І КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ГАЛУЗЕВИХ АСОЦІАЦІЙ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ		
№	НАЗВА ОРГАНІЗАЦІЇ	КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ
ВЕРТИКАЛЬНІ ГАЛУЗЕВІ АСОЦІАЦІЇ, ЧЛЕНИ ЯКИХ ЗАЙМАЮТЬСЯ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ВИРОБНИЦТВОМ ТОГО ЧИ ІНШОГОВИДУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ		
1	«Українська асоціація виробників картоплі»	Київ, вул. Ковпака, буд. 3 +38 066 532 04 31 kiev.uavk@gmail.com http://potatoclub.com.ua
2	Всеукраїнська громадська організація «Українська горіхова Асоціація»	м. Дніпро, вул. Старокозацька 52, офіс 267 01001, Україна, м. Київ, вул. Хрещатик 7/11 +38 (050) 568-64-62 +38 (063) 100-21-31 http://ukr-nuts.org
3	Корпорація «Тваринпром»	Київ, вул. Васильківська, 28 +38044 5018104 +380445017857 tvarinprom@bigmir.net
4	Асоціація «Свинарі України»	Черкаська обл., м. Умань, вул. І Гонти, б.3 +38 (068) 862-94-96 info@asu-ua.org http://asu.pigua.info
5	Асоціація тваринників України	Київ, Голосіївський проспект, 42 +38 096 346 70 77 info@usba.com.ua http://usba.com.ua/
6	Асоціація виробників молока	Черкаська обл, м. Умань, вул. І. Гонти, 3 +38 (067) 23-27-853 +38 (04744) 4-67-54 office@avm-ua.org http://avm-ua.org
7	Спілка молочних підприємств України	Київ, вул. Саксаганського, 53/80, оф. 700 +380 (44) 451-42-28 +380 (44) 451-42-29 molsouz@nbi.ua www.molsouz.org.ua
8	Національна асоціація молочників України «Укрмолпром»	Київ, вул. Б. Грінченка, 1, офіс 40-46 +38 (044) 226 27 83 +38 (044) 279 83 89 mail@ukrmolprom.kiev.ua http://www.ukrmolprom.kiev.ua
9	Українська Зернова Асоціація	Київ, вул. Євгенія Коновальця, 36Д, 2 поверх, офіс 5 +38 (044) 492-39-68, +38 (044) 492-39-69 inbox@uga.kiev.ua www.uga-port.org.ua
10	Національна асоціація цукровиків України «Укрцукор»	Київ, вул. Б. Грінченко, 1 +38 (044) 279 72 12 +38044 279 57 42 info@ukrsugar.com office@ukrsugar.com

		http://www.ukrsugar.com
11	Асоціація «Укрсадпром»	Київ, вул. Січових Стрільців, 77, оф. 701 +380 44 232 22 68 info@ukrsadprom.org http://ukrsadprom.org
12	Всеукраїнська Асоціація виробників продукції садівництва та виноградарства	м. Київ, вул. Генерала Родімцева, буд. 19, корп. 1 +38044 2355086
13	Всеукраїнська громадська організація «Асоціація вівчарів і козівників України»	Київ, вул. Героїв оборони, 156, корпус 7а 044 774 1455 067 983 0289 aviky@ukr.net
14	Українська асоціація виробників тютюнових виробів «Укртютюн»	Київ, просп. Перемоги, 6 +380442518279
15	Асоціація «Союз птахівників України»	Київ, вул. Є. Сверстюка, 19, офіс 807 044 494 49 30 info@poultryukraine.com office@poultryukraine.com http://www.poultryukraine.com
16	«Міжрегіональна спілка птахівників і кормовиробників»	Харків, вул. Ромена Роллана, 12. тел.: (057)719-57-65 e-mail: ptahokorm@gmail.com http://ptahokorm-union.com/
17	Асоціація «Виноградарі та винороби України»	Київ, провулок Виноградний, 4, оф. 2 +38044 253-07-06 secretarawwu@ukr.net http://uspp.ua
18	Корпорація по виноградарству і виноробній промисловості «Укрвинпром»	Київ, вул. Васильківська, 37 +38 044 257 11 16 ukrvinprom.kyiv@ukr.net http://www.ukrvinprom.ua
19	Федерація органічного руху України	Київ, вул. Оболонська, б.4, офіс 1 +380444255525 ofu@organic.com.ua http://organic.com.ua
20	Громадська спілка «Органічна Україна»	Київ +38 067 17-17-577 info@organicukraine.org.ua http://www.organicukraine.org.ua
21	Громадська спілка «Біоенергетична асоціація України»	Київ, вул. Желябова 2а, к. 116 +38 044 453 28 56, +38 044 456 94 62 info@uabio.org http://uabio.org
22	Громадська спілка «Всеукраїнська асоціація грибовиробників»	Київ, вул. Сімферопільська, 13 А, офіс 121. +38(066)0225889 ukrmushroom@ukr.net http://mushroom.org.ua
23	Об'єднання рибницьких господарств внутрішніх водойм України «Укррибгосп»	Київ, вул. Тургенєвська, 82а +38 044 4862677 +38 044 4840673 +38 044 4866101 ukrribgosp@rambler.ru http://ukrribgosp.business-guide.com.ua
24	Всеукраїнська громадська організація «Братство бджолярів України»	Київ, вул. Старонаводницька, 17/2 тел.: +38 044 209 16 14

		моб.: +38 050 371 53 82 факс: +38 044 284 83 77 e-mail: info@honeyua.com www.honeyua.com
25	Асоціація льонарів України	Київ, вул. Л. Гавро 9 Е (044) 464-99-12 (56) (050) 311-20-49 E-mail: a-l-u@ukr.net PELLI@flax-fiber.com
26	Асоціація хмелярів України	м. Житомир, Київське шосе, 131 оф. 312 (0412) 42-16-42 097-729-49-73
27	Асоціація "Теплиці України"	Київ, вул. Туполева, 21, Телефон: +38 (044) 449-73-58, +38 (066) 297-87-51 E-mail: sttu@i.ua
28	Асоціація "Українська асоціація виробників і переробників сої"	Київ, вул. Васильківська, 14 Тел./факс: +38 (044) 499-03-99 soya@faust.com.ua http://ukrsoya.com.ua
29	Громадська спілка "Товариство садівників, дачників та городників України"	Київ, вул. Круглоуніверситетська, 22, офіс 6 044 253 2003 sadivnyk.ua@gmail.com
30	Громадська спілка «Асоціація кіннозаводчиків України»	Київська область, Бориспільський район, с. Чубинське, вул. Липнева 1 Тел.: 067 252 6918
ГОРИЗОНТАЛЬНІ АСОЦІАЦІЇ (ДІЯЛЬНІСТЬ НЕ ФОКУСУЄТЬСЯ НА ОКРЕМОМУ ВИДУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ)		
1	«Українська аграрна конфедерація»	Київ, вул. Саксаганського, 53/80, офіс 904 +380 44 287-65-66, agroconf@agroconf.org www.agroconf.org
2	Громадська організація "Асоціація фермерів та приватних землевласників України"	Київ, вул. Патріса Лумумби. 21, офіс 415 +380 044 228-48-19 farmasuk1@ukr.net http://farmer.co.ua
3	Асоціація "Український клуб аграрного бізнесу"	Київ, Україна вул. Жилинська, 146, 3 поверх. +380 44 236 20 97 info@ucab.ua www.ucab.ua/ua
4	Громадська спілка "Аграрний союз України"	Київ, вул. Б. Грінченка 1, оф. 516-518 Тел.: (044) 226-30-42; 278-29-84 Факс: (044) 226-30-42 agrouu@gmail.com www.auu.org.ua
5	Громадська спілка "Всеукраїнська Аграрна Рада"	Київ, вул. Тарасівська, 9 067 441 1374 067 472 1244 info@uacouncil.org http://uacouncil.org

6	Американська торгівельна палата в Україні	Київ, вул. Миколи Амосова, 12 +38 044 490 5800 http://www.chamber.ua
7	Європейська Бізнес Асоціація	Головний офіс Асоціації у Києві Київ, Андріївський узвіз, 1А 1-й поверх Тел: 044 496 06 01 office@eba.com.ua http://eba.com.ua
8	Всеукраїнська громадська організація "Союз учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"	Київ, вул. Патріса Лумумби, буд. 21, оф. 417 +38 044 501-78-72 cooperativeunion@ukr.net www.coop-union.org.ua
9	Громадська організація "Інститут Розвитку Аграрних Ринків"	Київ, вул. Гетьмана Вадима, 1В офіс 168 Тел.: +38 (044) 456-2729 Тел.: +38 (044) 456-2725 Факс: +38 (044) 456-2731 ерсон-3, вул. 40 років Жовтня, 5, офіс 19 Тел.: +38 (0552) 393-038 vandrievsky@amdi.org.ua http://www.amdi.org.ua
10	Всеукраїнська громадська організація "Рада жінок-фермерів України"	Одеса, вул. Заболотного, 35/137 Телефон: (0482) 735-12-01, (067) 557-15-28 agro@te.net.ua http://uff-council.org/
11	Асоціація сільських жінок України	Полтавська область, м. Зіньків, вул. Прохорова 4, 099 780 4727 097 266 6391
12	Українська аграрна асоціація	Київ, пров. Т. Шевченка, 3 (068) 863-46-87 office@uagra.com.ua http://www.uagra.com.ua
13	Асоціація "Союз бірж України"	Київ, вул. Велика Васильківська 13/1 тел/факс: 044 2870309; 235 0263 http://www.sabu.org.ua
14	Асоціація "Земельна спілка України"	Київ, провулок Ковальський 19 тел.: 044 384 0866 office@zsu.org.ua https://zsu.org.ua
15	Всеукраїнська громадська організація "Фонд сприяння захисту землі"	Київ, вул. Лютеранська 25, офіс 2 тел: 067 506 8998
16	Всеукраїнська центральна спілка споживчих товариств "Укркоопспілка"	Київ, вул. Хрещатик, 7/11 +38044 226-20-43 uks@coop.com.ua http://www.coop.com.ua
17	Спілка підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України	Київ, вул. Воровського, 22, офіс 37 office@smpu.kiev.ua
18	Львівська аграрна палата	Львів, вул. Залізнична 16/ 2-й пов. + 38 (032) 294-84-02 + 38 (032) 294-84-03 + 38 (067) 803-60-32 lvivagri@gmail.com

		http://agrochamber.lviv.ua
19	Всеукраїнська громадська організація “Запорізька обласна аграрна палата”	м. Запоріжжя, вул. Олександрівська, 114 050 454 90 09 pochta_sergienko@list.ru
20	Громадська організація “Асоціація фермерів та приватних землевласників Вінницької області”	м. Вінниця, вул. Соборна, 15а, к. 609 +380966168655
ПРОФЕСІЙНІ ОБ’ЄДНАННЯ У ПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЯХ		
1	Національна асоціація виробників дитячого харчування, молочноконсервної та сокової продукції “Укрконсервмолоко”	Київ, вул. Б. Гринченка 1 оф.106 +38044 2298489 +380 2296333
2	Національна асоціація виробників м’яса та м’ясопродуктів України “Укрм’ясо”	Київ, вул. Марини Раскової, 4-а, м. +38044 517-63-94, 517-89-77
3	Об’єднання підприємств хлібопекарної промисловості “Укрхлібпром”	Київ, просп. Визволителів, 1 +38(044) 543-01-32 info@ukrhlbprom.org.ua ukrhlbprom@gmail.com http://ukrhlbprom.org.ua
4	Всеукраїнська асоціація пекарів	Київ, вул. Щорса, 31 +38044 529-62-56, 522-87-90 vap@vap.org.ua http://www.vap.org.ua
5	Громадська спілка “Борошномели України”	Київ, вул. Золотоворітська, 6-Б +38 044239-93-74 office@ukrmillers.com head@ukrmillers.com
6	Асоціація “Укроліяпром”	Київ, вул. Б.Грінченка,1, офіс 51 +38044- 226-31-38 +38044- 279-63-56 admin@ukroilprom.kiev.ua http://www.ukroilprom.org.ua
7	Асоціація “Укркондпром”	Київ, вул. Мала Житомирська, 3а тел./факс: +38 044 279 69 13 ukrkondprom@cyfra.net http://ukrkondprom.com.ua/
8	Асоціація українських виробників “Морозиво і заморожені продукти”	Київ, вул. Новаторів, 9, офіс А-1 +38 (044) 292-82-93 +38 (044) 296-70-00 aavm@aavm.com.ua http://www.aavm.com.ua
ПРОФЕСІЙНІ ОБ’ЄДНАННЯ У СФЕРІ ПОСЛУГ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА		
1	Всеукраїнська громадська організація “Фумігаційна асоціація”	Київ, вул. Милютенка 33, кв 108 (050) 810 – 84 – 37 fum_asociacia@ukr.net http://fumigacia.com.ua
2	Громадська спілка “Українська асоціація виробників і дистриб’юторів ветеринарних препаратів та кормових добавок”	Київ, вул. Васильківська, 16, оф. 225 050 442 4448 vetpromspilka@gmail.com http://vetpromspilka.com.ua

4	Асоціація підприємств-виробників техніки та обладнання для агропромислового комплексу "Украгромаш"	м. Кропивницький, вул. Орджонікідзе, 7, кв. 508 +38 (0522) 35-61-58 a.ukragromash@gmail.com http://ukragromash.com.ua/
5	Міжнародна громадська організація "Український міжнародний інститут агропромислового інжинірингу"	Київ, вул. Мечнікова, 16-а 044 280 9302
6	Насіннева асоціація України	Київ, вул. Васильківська 14, БЦ "СТЕНД". тел.: +38 044 393 2948 seeds.ukraine.2010@gmail.com www: ukrseeds.org.ua
7	Асоціація «Українське насіннєве товариство»	Київ, вул. Ямська, 32 +38 (044) 529-49-86 ukr_nasinnya@ukr.net www.unt.org.ua
8	Українська голштинська асоціація	Черкаська обл., м. Умань, вул. І Гонти, б.3 +38 067 440 8582 ip@uha-ua.org http://uha-ua.org
9	Громадська спілка "Українська промислова асоціація захисту рослин"	Київ, вул. Дегтярівська 25/1 044 483 2882 info@ucpia.com.ua www.icpia.com.ua
10	Громадська організація "Українська Пест Контроль Асоціація"	Київ, Очаківська, 9 +38(067) 480-33-49, +38(044)242-84-44
11	Фітосанітарна асоціація України	Київ, вул. Велика Васильківська, 143/2, 3 поверх, 9 офіс 044 228 92 08 infor@fau.org.ua http://fau.org.ua/
ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ, ЧИЯ ДІЯЛЬНІСТЬ СПРЯМОВАНА НА СІЛЬСЬКИЙ РОЗВИТОК		
1	Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад	м. Київ, вул. Січових Стрільців, 73 (13 поверх) +38 044 5859012, 5859015 vassr@vassr.org http://vassr.org
2	Всеукраїнська громадська організація "Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України"	Київ, вул. Героїв Оборони, 10, офіс 10 +38 044 223-02-70 +38 098 927-95-54 doradukraine@gmail.com http://www.dorada.org.ua skype: doradaua
3	Міжнародний благодійний фонд "Добробут громад"	Київ, вул. О. Трутенка 3-Г, поверх 2, офіс № 484 +380 044 490-7629 Viktor.Teres@cw.org.ua http://www.dobrobut-hromad.org
4	«Асоціація сільських, селищних рад та об'єднаних громад України»	Київ, вул. Метрополита В. Липківського, 35 assogu@ukr.net http://www.assogu.org

5	Громадська організація "Інститут сільського розвитку"	Київ, вул. Почайнинська 57/59, офіс 108 +38044 425 73 18 ICP@icp.org.ua http://www.icp.org.ua
6	Громадська організація "Центр розвитку села"	м. Одеса, вул. Преображенська, 34, офіс 355 + 048 7269559 oracs@ukr.net
7	«Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	Київ, вул. Краківська, 20, оф. 306, +38(044) 552-94-60, 552-94-63, 552-95-15
8	Благодійна організація "Благодійний фонд "Зміцнення громад"	30400, Хмельницька обл., м. Шепетівка, вул. Залізнична, 33А +380404-18-60 +38067382-30-79 post@mitsna-gromada.org.ua http://mitsna-gromada.org.ua
9	Громадська організація "Платформа знань - Аграрний розвиток та сільські інновації"	Київ arci.ua@ukr.net http://arci.org.ua/
АСОЦІАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В АГРАРНІЙ СФЕРІ		
1	Професійна спілка працівників агропромислового комплексу України	Київ, вул. Раїси Окіпної, 2, готель "Турист" поштова адреса: м. Київ - 01019, а/с 196 +38044 568-43-17 +38044 568-43-17 +38044568-45-94 +38044568-45-93 apk@fpsu.org.ua profapk@gmail.com http://profapk.org.ua
2	Громадська організація «Всеукраїнський конгрес вчених економістів-аграрників»	Київ, вул. Героїв Оборони, 10 +38044 258-43-21, 258-48-21 pd@iae.org.ua http://www.iae.org.ua
3	Громадська організація "Всеукраїнський бухгалтерський клуб"	Дніпро, пров. Верстатобудівний, 4 +380563704425 vb.club@balance.ua www.balance.ua
4	Українське товариство ґрунтознавців та агрохіміків	Харків, вул. Чайковська, 4 Тел.: +38(057) 704-16-69 Факс: +38(057) 704-16-69 pochva@meta.ua http://issar.com.ua
5	Професійна спілка працівників лісового господарства України	Київ, вул. Братиславська, 50 +38044 512-27-54, +38044 512-26-12
6	Асоціація працівників аграрних навчальних закладів України «Укragроосвіта»	Київ, вул. Смілянська, 11 +38 044) 242-35-68 nmc.agroosvita@ukr.net www.agroosvita.com
7	Всеукраїнська спілка громадських організацій "Українська асоціація аграрних інженерів"	Київ, вул. Мечникова, 16-а, 044 255-16-66; e-mail: LLS314@ukr.net http://www.ukragroleasing.com.ua
8	Всеукраїнська громадська наукова організація "Українська академія наук"	Київ, вул. Семашка 13 044 424 5181 044 424 6599

		uaninfo@ukr.net
9	Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України	Київ, вул. Героїв Оборони, 10а, оф. 1 +3 044 219-00-44, 219-00-55 melnychuk@faaf.org.ua info@faaf.org.ua http://federation.faaf.org.ua
10	Асоціація спеціалістів ветеринарної медицини	Київ, вул. Васильківська, 16 044 257-19-92 asvmu@yahoo.com asvmu@ukrzoovet.com.ua http://www.asvmu.org/
11	Всеукраїнська громадська організація "Асоціація сприяння кінного спорту України"	Київська область, Бориспільський район, смт. Чубинське, вул. Липнева, 1 067 252 6918
12	Всеукраїнська громадська організація "Громада Рибалок України"	Київ, вул. Тимошенко, 19 044 490 7016 info@ribaki.org.ua http://www.ribaki.org.ua
АСОЦІАЦІЇ КРЕДИТНИХ СПІЛОК		
1	Всеукраїнська асоціація кредитних спілок	Київ, бул. Лесі Українки, 29, офіс 42 +380 44 2856017; 285 74 17 office@vaks.org.ua http://www.vaks.org.ua/
2	Національна асоціація кредитних спілок України	Київ, вул. В.Чорновола, 25 (1 секція), 19 поверх, оф.49 +38044 501-18-74 iks@unascu.org.ua http://www.unascu.org.ua/

ДОДАТОК 2 ДО ЗВІТУ. АНКЕТА ДЛЯ ОПИТУВАННЯ АСОЦІАЦІЙ/ГО

АНКЕТА ДЛЯ ОПИТУВАННЯ АСОЦІАЦІЙ/ГО

1. Назва організації _____
2. Будь ласка, представтесь.
ПІБ: _____
3. Ваша посада в Асоціації? _____
4. В якому році була створена Ваша асоціація? _____
5. Скільки членів об'єднує Ваша асоціація? _____
6. Які структурні підрозділи має Ваша асоціація?
 - 6.1. Регіональні

 - 6.2. Функціональні (зазначте назви)

7. З досвіду роботи Асоціації, яка, на Вашу думку, встановилася пріоритетність напрямів діяльності організації **зараз** ? (Проранжуйте, будь ласка, від 1 до 13 у порядку важливості напрямку на даний час, поставивши відповідний номер у другій колонці):

	Ранг (вказіть)
6.1. Представлення інтересів членів Асоціації в органах державної влади;	
6.2. Захист інтересів і прав членів Асоціації;	
6.3. Координація спільних дій у напрямку посилення ринкових позицій членів;	
6.4. Надання платформи для діалогу членів Асоціації;	
6.5. Сприяння просуванню продукції на експорт;	
6.6. Інформаційно-аналітична підтримка членів;	
6.7. Юридична підтримка членів;	
6.8. Розробка/участь у розробці галузевих стандартів;	
6.9. Контроль за дотриманням галузевих стандартів;	
† 6.10. Виконання частини функцій з регулювання ринку/сфери діяльності;	
6.11.† Інші (зазначте)	
6.12.† Інші (зазначте)	
6.13.† Інші (зазначте)	

8. Якою Ви бачите основні завдання Вашої діяльності **у перспективі**?
(Проранжуйте, будь ласка, від 1 до 13 у порядку важливості напрямку у перспективі, поставивши відповідний номер у другій колонці):

	Ранг (вказіть)
7.1. Представлення інтересів членів Асоціації в органах державної влади;	

7.2. Захист інтересів і прав членів Асоціації;	
7.3. Координація спільних дій у напрямку посилення ринкових позицій членів;	
7.4. Надання платформи для діалогу членів Асоціації;	
7.5. Сприяння просуванню продукції на експорт;	
7.6. Інформаційно-аналітична підтримка членів;	
7.7. Юридична підтримка членів;	
7.8. Розробка/участь у розробці галузевих стандартів;	
7.9. Формування власних стандартів якості продукції чи послуг, що виробляються або надаються членами Асоціації, з метою посилення конкурентоздатності членів Асоціації;	
7.10. Контроль за дотриманням галузевих стандартів;	
7.11. Виконання частини функцій з регулювання ринку/сфери діяльності;	
7.12. Інші (зазначте)	
7.13. Інші (зазначте)	

9. Чи представляє Ваша Асоціація інтереси своїх членів в органах державної влади?

(Для вибору варіанта відповіді зробіть будь-яку позначку у клітинці поряд із ним)

9.1. Так ☐

Перехід до запитання 9.

9.2. Ні ☐

9.2.1. Вкажіть, будь ласка, причину. Перехід до запитання 12.

10. Якщо так, то яким чином? (Позначте всі можливі варіанти)

10.1. Входить до складу Громадських рад:

10.1.1. При Мінагрополітики; ☐

10.1.2. При інших органах державної влади ☐

10.1.2.1. Зазначте, яких саме

10.1.3. Інші форми співпраці (зазначте)

11. Чи входить Ваша Асоціація до складу робочих груп при Мінагрополітики України?

11.1. Так ☐

Перехід до запитання 11.

11.2. Ні ☐

11.2.1. Вкажіть, будь ласка, причину. Перехід до запитання 12.

12. Якщо так, то до яких саме? (Вкажіть назви робочих груп)

11.1.
11.2.
11.3.
11.4.
11.5.
11.6.

13. У яких із перерахованих робочих груп при Мінагрополітики Ви хотіли би брати участь?

12.1. З питань земельних відносин	
12.2.З питань сільського розвитку	
12.3. Продовольчих ринків	
12.4. Органічної та нішової продукції	

14. На Вашу думку, які основні досягнення Вашої асоціації за всі роки її діяльності?

15. А основні досягнення за минулий 2016 рік?

16. Чи представляє Ваша асоціація інтереси всіх підприємств/операторів Вашої галузі/сфери діяльності?

16.1. Так ☐

Перехід до запитання 20

16.2. Ні ☐

16.3. Якщо ні, то оцініть будь ласка:

16.3.1. Кількість всього підприємств/операторів у Вашій галузі / сфері

16.3.2. Частку Ваших членів у обсягах виробництва, %

16.3.3. Частку Ваших членів у обсягах продаж, %

17. Скільки ще виробничих асоціацій у Вашій галузі?

17.1. Зазначте назви

18. Яка/які з цих асоціацій найбільш потужна/потужні:

18.1. За чисельністю учасників (назва асоціації)

18.2. За часткою ринку (назва асоціації)

18.3. За впливом на аграрну політику (назва/назви асоціації/асоціацій)

19. Чи представляють всі існуючі асоціації у Вашій галузі/сфері діяльності інтереси усіх учасників галузі/сфери діяльності?

19.1. Так ☐

19.2. Ні ☐

20. Чи координуєте Ви свої дії з іншими асоціаціями у Вашій галузі/сфері діяльності?

20.1. Так ☐

20.1.1. Якщо так, то яким чином? (азначте)

20.2. Ні ☐

20.2.1. Якщо ні, то вкажіть причину

21. Чи координуєте Ви свої дії з іншими асоціаціями в АПК?

21.1. Так ☐

21.1.1. Якщо так, то з якими і яким чином? (азначте)

21.2. Ні ☐

22. Чи вважаєте Ви діяльність Вашої організації ефективною?

22.1. Так, вважаю ефективною

☐

22.2. Так, скоріше ефективною

☐

22.3. Ні, скоріше неефективною

☐

22.4. Ні, неефективною

☐

22.5. Важко відповісти

☐

23. На Вашу думку, які чинники негативно впливають на ефективність діяльності Вашої організації? (Зробіть будь-яку позначку у клітинці навпроти назви чинника)

23.1. Зовнішні чинники інституційного середовища:

23.1.1. Законодавчі обмеження

☐

23.1.1.1. Які саме?

23.1.2. Зокрема, відсутність повноважень

☐

23.1.2.1. Пропишіть, будь ласка, детально

23.1.3. Втручання або відсутність підтримки з боку органів виконавчої влади

☐

23.1.3.1. Уточніть, будь ласка

23.1.4. Інші (сформулюйте, будь ласка)

23.2. Галузеві чинники:

23.2.1. Ситуація у Вашій галузі / сфері (наприклад, конкуренція з іншими асоціаціями/ГО)

☐

23.2.1.1. Уточніть, будь-ласка

23.2.2. Низька активність членів/значної частини членів організації

☐

23.2.3. Протиріччя між членами асоціації або конфліктні ситуації з членами Асоціації

☐

23.2.4. Недостатня спроможність або небажання членів Асоціації фінансувати її діяльність на належному рівні

☐

23.2.5. Ваше бачення завдань/функцій Асоціації не співпадає з баченням деяких її членів

☐

23.2.6. Ваше бачення шляхів вирішення завдань Асоціації не співпадає з баченням деяких її членів

☐

23.3. *Внутрішні чинники (зробіть будь-які позначки у клітинці навпроти назви чинника, якщо він має для Вас значення)*

- 23.3.1. Нестача кваліфікованих ініціативних кадрів
- 23.3.2. Недостатня кваліфікація кадрів
- 23.3.3. Залежність від одного джерела фінансування
- 23.3.4. Недостатнє фінансування

23.3.4.1. Яка частка членів Асоціації постійно та у повному обсязі сплачує членські внески до Асоціації? (Позначте *варіант*, що відповідає Вашій ситуації, будь-якою позначкою у клітинці навпроти)

- 23.3.4.1.1. 20% - 30%
- 23.3.4.1.2. 30% - 40%
- 23.3.4.1.3. 40% - 50%
- 23.3.4.1.4. 50% - 60%
- 23.3.4.1.5. 60% - 70%
- 23.3.4.1.6. 70% - 80%
- 23.3.4.1.7. 80% - 90%
- 23.3.4.1.8. 90% - 100%

23.3.5. Недосконала внутрішня організаційна структура

23.3.5.1. Поясніть, будь ласка

24. Яким чином держава регулює Ваш ринок/галузь/сферу ? (Позначте всі регулювання, що мають місце)

- 24.1. Податки
- 24.2. Акцизи
- 24.3. Державна підтримка
- 24.4. Вимоги до безпечності продукції
- 24.5. Сертифікація
- 24.6. Інші (зазначте)
- 24.7. Інші (зазначте)
- 24.8. Інші (зазначте)

25. Чи вважаєте Ви, що державні органи ефективно регулюють Ваш ринок/галузь?

- 25.1. Так, ефективно
- 25.2. Так, скоріше ефективно
- 25.3. Ні, скоріше неефективно

25.3.1. Поясніть свою точку зору

25.4. Ні, неефективно

☐

25.4.1. Поясніть свою точку зору

25.5. Важко відповісти

☐

26. Чи вважаєте Ви, що на сучасному етапі розвитку асоціацій в АПК держава може передати їм частину повноважень з регулювання відповідних галузей/сфер діяльності?

26.1. Так

26.2. Ні

☐

26.2.1. Чому Ви так вважаєте?

26.3. Важко відповісти

☐

27. Чи маєте Ви свої розробки /міркування щодо здійснення функцій регулювання Вашої галузі/сфери діяльності? Якщо так, то опишіть їх, будь-ласка

28. Чи вважаєте Ви, що Ваша асоціація готова виконувати повноваження з регулювання відповідної галузі/сфери діяльності, якщо вони будуть делеговані державою?

28.1. Так

28.2. Ні *Перехід до запитання 30*

28.3. Важко відповісти *Перехід до запитання 30*

☐
☐
☐

29. Якщо так, які саме повноваження Ви готові виконувати?

30. Що Вам для цього потрібно? (оберіть будь-яку кількість варіантів відповіді)

- 30.1. Створення нового підрозділу в рамках асоціації
- 30.2. Кадрова підтримка
- 30.3. Технічно-матеріальне забезпечення
- 30.4. Інформаційна та методична підтримка, навчання
- 30.5. Фінансування
- 30.6. Інше (вказіть)
- 30.7. Інше (вказіть)
- 30.8. Інше (вказіть)

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

31. Чи готові Ви співпрацювати з іншими виробничими асоціаціями у здійсненні функцій саморегулювання на Вашому ринку/сфері діяльності?

31.1. Так

31.2. Ні

31.3. Важко відповісти

☐
☐
☐

32. Чи хотіли б Ви скористатися допомогою донорів, спрямованою на підвищення Вашого потенціалу для отримання статусу саморегулювальної організації?

32.1. Так

☐

32.1.1. Поясніть, у якій формі Ви хотіли би отримати допомогу

32.2. Ні

☐

32.2.1. Поясніть, чому

32.3. Важко відповісти

☐

33. Чи існує потреба у тренінгах для Вас і Вашого персоналу?

33.1. Так

☐

34.

34.1.1. Якщо так, то вкажіть, будь ласка, актуальні для Вас теми тренінгів (позначте всі назви, які Вас цікавлять)

34.1.1.1.	Взаємодія органів влади з громадськістю	☐
34.1.1.2.	Проходження законопроектів	☐
34.1.1.3.	Аналіз регуляторного впливу законопроектів	☐
34.1.1.4.	Відстеження результативності регуляторних актів	☐
34.1.1.5.	Організація і проведення земельних торгів	☐
34.1.1.6.	Реєстрація земель при їх консолідації	☐
34.1.1.7.	Державне регулювання протиепізоотичних заходів	☐
34.1.1.8.	Механізми регулювання органічного ринку	☐
34.1.1.9.	Маркетинг та реклама органічних продуктів	☐
34.1.1.10.	Фонди сільського розвитку	☐
34.1.1.11.	Моделі партнерства держави і бізнесу для розвитку сільських територіальних громад	☐
34.1.1.12.	Інститути та організації підтримки малого підприємництва на селі	☐
34.1.1.13.	Програми підтримки сільського розвитку на селі	☐
34.1.1.14.	Організація сільського зеленого туризму	☐
34.1.1.15.	Комунікаційний етикет	☐
34.1.1.16.	Тренінг з підготовки заявок на отримання грантів	☐
34.1.1.17.	Культура ділового мовлення	☐
34.1.1.18.	Інші (вкажіть)	☐
34.1.1.19.	Інші (вкажіть)	☐
34.1.1.20.	Інші (вкажіть)	☐

35. Визначте, будь ласка, інші можливі сфери технічної допомоги донорів, яка потрібна Вам для розвитку

Дякуємо за Ваші змістовні відповіді і приділений час!